

వంశపారంపర్యపు హక్కులు

ఒంగోలుతాలూకా గ్రామోద్యోగుల మహాసభ

80, జనవరి, 1919 తేదీని సమావేశమగుట

[మా ప్రత్యేక విలేజ్ అధికర్షణం]

కో. వెం. కృష్ణారావుగారి అధ్యక్షత్వ వ్యవస్థాపక సమావేశము

ఆహ్వానసూక్ష్మము! ప్రతిభిక్షులారా! సోదరులారా!

సభాక్షేపములు మీ కందఱకు తెలిసియే యున్నది. ప్రభుత్వమువారు గ్రామోద్యోగములను గురించిన 1894-95 సం. చట్టములను కాననములను సవరింప నుద్దేశించి, చిత్తుకాననమున 1918 సంవత్సరం అక్టోబరు తే 22 దిని ఫోర్మలెంటు బార్నింగ్ జంటులో ప్రచురపరచి, ప్రజావిమర్శననిమిత్తమై యీ సంగత్యము ఏప్రిలు మాసాంతమువరకును కాలవ్యవధి నొసంగి యున్నారు.

మనజేతులలో గ్రామకట్టుబాట్లు అతిపొలిసినములై యున్నవి. ఏ ప్రభుత్వమునకైనను గ్రామము మూలాధారము. అట్టి గ్రామములో అభివృద్ధి సోదరి ప్రభుత్వము ప్రభుత్వమనిపించుకొనదు. మన జేతులలో ప్రతిగ్రామమునను, ప్రతి నేతకును సంపారంపర్యపు హక్కు కలదు. ఆ నేత లానయ్యి టై కాళ్ళతర ఈనాములు ఈతరుబడియుండెను. ఏ గ్రామమునకు ఆ గ్రామము ఇతర గ్రామములతో నిమిత్తములేకయే కరణము, పారోహిత్యము, కాపు, వడంగి, కచ్చుర, తుమ్మర, చాళి, మంగలి, పెట్టి మొదలగునగున వృత్తులు యావత్తును సంపారంపర్యపు హక్కులను కలిగియున్నవి. ఈవృత్తుల కన్నిటికి బిట్టిమ ప్రభుత్వమువారు సంపారంపర్యపు హక్కులను తొలగించి ఈనాములకు క్విటెంటుకట్టి పరాధీనముచేసి కొనుటకు పిలువగలగ జేసి వృత్తుల కన్నిటికి చీకపునవుకరిలను ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ మామూలల కలుగు లాభవ్యయాలను మనమందరము చూచుచునే యున్నాము. ప్రతి గ్రామములోను నాకరిలకు మనమృణుల దొరకకపోవుట, పారోహిత్యము చాళి, మంగలియున్న గువారిని ఇతర గ్రామములనుండి ఎక్కువ భవ్యముచేసి పిలుచుకొనినచుట్టయే కాక యీకాలములో మనము వినుచుండు సమ్మెకట్టుకు కూడ నిదియే కారణ భూత మగుచున్నది. ఏయూరబట్టిను జీతము చాలలేదని పని వాండ్ర సమ్మెకట్టు గ్రామములలో చాళి, మంగలి, పెట్టి, యాకాదుల సమ్మెకట్టు సంధించుట మనమందరము కన్నులార చూచుచున్నాము. వీనివల్ల ప్రజలకు గలుగు అసౌఖ్యము ఇంతింతివెన్న నలవికాదు. గ్రామనాకరిల సంపారంపర్యపు హక్కుకలిగియున్నంత కాలమును గ్రామములలో వివక్షతయు కలిగి గ్రామభివృద్ధికి అనేక సదుపాయములగలిగి అభివృద్ధి చెందుచుండెను. ఇప్పుడెన్న నో ప్రతిగ్రామములోను ప్రతివృత్తిలోను పొట్టి ఏర్పడి వివక్షత్య మెంతమాత్రమున లేక అభివృద్ధియే కానరాక యొక సేపటికి ఒకరి కొకరు చెఱచుటకు మార్గములు తెరకుటయే పనిగా ఏర్పడినది. గ్రామపంచాయితీలు తీర్పులు చెప్పటపోయి నాటగామడలో 40-ఆరుడలో దూరములలోనున్న కొద్దులలో వ్యాజ్యములు అడిగి లెక్కలేంత సాత్తును ఖర్చుపెట్టి సంపాదములకూడ దివాలా అగుటకు కారణమగుచున్నది.

గ్రామనవుకరి లన్నిటిలో కరణము మనసమునవుకరిల ముఖ్యమయినది. వీరిలో కరణము గ్రామనకారి, ప్రజానేతకుడు. వీరి నాకరిని పురోహితుని నవుకరిని ఈ కాలములో ఎంతభేద మున్నప్పటికిని పూర్వము ఈ రెండు నవుకరిలకును విశేష భేద ముండెడిది కాదని దృఢముగా చెప్పవచ్చును. ఇట్టివాడ గ్రామసౌఖ్యము కలుగజేయువాడని మీరు నన్నడుగవచ్చును. నిజముగా అట్టివాడని నేను సెక్కి చెప్పగలను. ఏలవసగా సాధారణముగా పనిమందికి మేలకలుగు ఏ కార్యము పూనినను దానివల్ల ఒకరిద్దరికి యిబ్బంది కలిగిననే కాని పదిమందికి గుఖము కలుగజేరదు. నామానినీమలచేర్చిన అనుభవములో 100కి 99 ఇటువంటి దృష్టాంతములే గానవచ్చుచున్నవి. ఎన్నోకిని యిబ్బందికలుగకుండ లోకులందరికి మేల కలుగునట్లు చేయగలిగినవలయు 100కి ఒక్కటికూడ నుండదు అని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. పదిమందికి కలిగిన మేల దినములమీదట గాని కనబడదు. కనబడినను ప్రజలు దానిని ఎక్కువగా పొలింపదు. ఎందువల్ల ననగా కష్టముకలిగిన ఒకరిద్దరి ఘోషవలన వారియందు కన్పిస్తామను కలిగి ప్రజ

లకు కలుగజేసిన గుఖమును ఎక్కువగా గనుగించదు. ఒకరు రిద్దరికి కష్టము కలుగజేయుట యనగా సహింపరాని కష్టము లెన్నడును కలుగజేయవు. అట్టి కష్టములు కలుగజేయుటకు కర్ణ ణమునకైనను ప్రాణమువచ్చును. అతడు మానవుడే. అయితే గ్రామములో కరణమునై నన్ను క్రోధముచేత నెట్టి స్వల్పమేయైనను పహించుటకు యిష్టములేక ప్రజలలో కలుగజేయు కలవరమువల్ల కరణము వృథాగా నిందాపాత్రుడగుచున్నాడు. ఇట్టి ఉద్యోగమునకు సంకపరంపర్యపు హక్కు లేని యెడల నవుకరి సరిగా జరుగలేదు. సంకపరంపర్యపు హక్కు లేని కరణము లిట్లు తినుట కష్టములేక అందరిని కృత్రిమక ప్రయత్నించును. అందరిని కృత్రిమక నిష్ఠమున్న యెడల ప్రజల సౌఖ్యకార్యములు పెరవేరవు. అందువల్ల గ్రామ మభివృద్ధి చెందనేరదు.

ఇక గ్రామమునసముల గూర్చి విచారించెను. గ్రామమునసము గ్రామములో నివిలో క్రిమినల్ విచారణ అధికారములు గల ఉద్యోగములు. ఈ కని కి విలేజ్ మేజిస్ట్రేటు అని కూడ పేరు కలదు. ఈ ఉద్యోగమునకు సంకపారంపర్యపు హక్కు లేనిది నిమిషమాత్రము పాగజేరదు. జేతులలో ఉన్నట్టి జడ్జిలు, మనసములు పుష్టకాను మేజిస్ట్రేటులు, కెకంసుక్లాను మేజిస్ట్రేటులు, లెండికోర్టు మేజిస్ట్రేటులు వీరందరికి సంకపరంపర్యపు హక్కు లేనప్పుడు విలేజ్ మేజిస్ట్రేటులకుమాత్రము వారసత్వపుహక్కు ఉండ నవసరమేనని అడిగడరేమో! ఒక యూరివారు మరొక యూరిలో విచారణచేయగలగుదురు గాని యేయూరువారిని ఆయూరిలో న్యాయవిచారణ చేయుట అసాధ్యము. ఒకయూరివారిని మరొకయూరిలోనైనను జీతము లేక గాని గ్రామమునసముతో పాటు పెత్తనముమీదగాని న్యాయవిచారణ చేయుచున్న యెడల ఇష్టమగువారు బహు కొద్దిమంది యందురుని నేను తలచెదను. అట్టి అల్పసంఖ్యాకములు ఉండి వారు న్యాయవిచారణచేయ నారంభించినవో వారి నిందకు పాత్రులగుదురు.

కావున కరణము మనసములకు సంపారంపర్యపు హక్కులు లేనిది యీ జేతులలో కార్యములు పెరవేరవు ప్రభుత్వమునకుకూడ నిబ్బంది కలుగును. గ్రామములకు అసౌఖ్యము కలుగును. ఇవి రెండును చాలాముఖ్యమైన ఉద్యోగములు. ఇదియూజేతల పెక్కిటరిగారు పార్లమెంటుసభలో రాజ్యాంగ సంస్కరణముల కాననము ప్రచోదెట్టు నుద్దేశించినయెడల అది యావత్తుకరణమునసముల గ్రామలెఖులవైసే అధారపడి యుండును. రెవిన్యూఇన్ స్పెక్టరుమొదలు పెక్కిటరి అఫ్ఫీట్లు వరకు అందరును గ్రామపులెక్టులలోనే వారివలలుజరిపెదరు. కావున కరణము, మనసమునోకరులు ప్రభుత్వమునకు మూలాధారములు.

తీర్మానములు.

I

తీర్మానములలో ముఖ్యమగువాని నిటు బొందుపరచుచున్నారము.

మదరాసు దొరతనమువారు 1894 సం॥ మద్రాసు స్వామ్యభూములు గ్రామనవుకరి అట్ట 1895 సం॥ మద్రాసు సంకపారంపర్య గ్రామ ఉద్యోగములు అట్ట సవరింపదలచి ప్రకటించిన బిల్లును జనసామాన్యవిమర్శ నిమిత్తమయి ఇచ్చిన యభికాశమున, 80-1-19 తేదీనుండి 80-4-19 తేదీ వరకు వెండించుటకు ఈ సభవారు దొరతనమువారికి తమకృతజ్ఞులై యెప్పుడు జనవరమొదలు ఏప్రిలు వరకు జయబండికి శిక్తుననాళ్లు అజమానియి పనులలోనె గ్రామస్థులందరును గనుక 1919 సం॥ జూన్ ఆరవవరకు అయినను అభికాశ మిప్పించుటకు గవర్నరు మొంటువారిని కోరుటకును ఈకోరికను వెళ్లెడెంటు వారు తమసంతకముతో నేడే గవర్నరు మొంటువారికి తెలుపుటకును ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

II

గ్రామ ఉద్యోగులలో సరాసరి సంబంధము గలిగినట్టి యొ వారిలో నభిప్రాయభేదము నెప్పుడు కలుగుచుండునట్టి యొ తమాఖిలదార్లకును డిప్యూటీ తమాఖిలదార్లకును వారిని వదవులనుండి తొలగించు నభికారము నిచ్చుట సభ్యులకు నులు గానేర దనియు వారిద్దరికి గలుగు నభిప్రాయభేదములు సభ్యులకును కలెక్టరు వదవికి వచ్చుటయిన వారికి అధికారము నియ్యకల దనియు ప్రభుత్వమువారిని ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

III

గ్రామ ఉద్యోగుల అట్టలో 10 శాతము వారిని రిజర్వే చేయుట నూతనముగా చేర్చినందున నేర్పడవోపు అవర్గము లోని అనవసరమనియు, అందు రెండవదాని క్రింది నిమాయణముల బహువికాలము అయి అసృష్టముగ నున్నందున అధికారభార ఆంధ్రాపాత్రులైనవారు వీరిని తీసివేయుటకు పిలువబడుచున్నదనియు, దానిని నేరములకు చేయక అవకాశము నుండి తీసి కొల్పోయిన వారిని ఉద్యోగములనుండి తొలగించుట సంభావ్యముకాదనియు ఈ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు, మయవరణలను రద్దుచేయించవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

IV

మైనర్లకు రిజిమరిచేయించి వారి మయికారిటి కాలముందు వారి తరపున నెవరినైనను నియమించు వననిని తొలగించుట న్యాయముకాదనియు అందువలన వారసత్వపు హక్కులకు భంగముకలుగును గనుక అట్టియూపును రద్దుచేరనియు యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

V

అభిభాష్యమైన ఆ స్త్రీకి హిందూలాప్రకారము జ్యేష్ఠునకు సంక్రమించునని తీర్పులప్రకారము విధియింపబడి యుండగా యిప్పుడు యీ నియమమును తొలగించుట కాత్తమునకు విరుద్ధమనియు సభ్యులలో “ఈ త్రము దైవట్లు తాను తలచునట్టి మనిషిని” అను పదములవలన మితిలేని అనిష్టములకును రికారాలకును కారణమగు ననియు ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచు ఈ సవరణను రద్దుచేయుట అవసరమై త్వము వారిని కోరుచున్నారు.

VI

ఇదివరలో గ్రామోద్యోగులకు కలెక్టరుగారి ఉత్తర్వులమీద రివిన్యూబోర్డువారికి అపీలుచేసికొనుటకు ముందు అధికారమును తొలగించుటయు, రివిజన్ పిటిషన్ దాఖల్ చేసి కొను అధికారమును మాత్రమే యిచ్చుటకై చేసిన సవరణవలన న్యాయము పూర్తిగా జరుగకలదనియు ఉద్యోగవర్తనము చాలట్లుకొనుటకు సివిల్ కోర్టులో దానాల్మెట్టుటకు గ్రామోద్యోగులకు ముందు అధికారమును తొలగించుట న్యాయపరిపాలనమునకు విరుద్ధమని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచు వై రెండు సవరణలను రద్దుచేయించవలయునని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

VII

గ్రామ ఉద్యోగుల హక్కుల సంరక్షించుటకు వారి కష్టస్థురముల ప్రభుత్వమువారి కప్పదెప్పుడు నిజించుటకును ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న మార్పులను గూర్చి మహాశరీర్ ద్వారా విన్నవించుటకును ఈ దిగుత నేదావారింపుచున్న గ్రామ ఉద్యోగులలో గుంటూరు ల గ్రామ ఉద్యోగుల సంఘమునకు సంబంధముగా కంగోలు తాలూకా గ్రామ ఉద్యోగుల సంఘము అనుపేర సెల సంఘము నేర్పాటుచేయుటకు ఈ సభవారు సమ్మతించిరి.

VIII

గుంటూరు జిల్లా గ్రామోద్యోగి సంఘము పక్షమున తెనాలిలో ప్రచురించబడు గ్రామోద్యోగి యనుపత్రికకు యీ తాలూకాలోని గ్రామోద్యోగి నులందరు చందాదారులుగా నుండి ప్రోత్సాహవరదలె నని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

గ్రామోద్యోగములు

ఈ కిర్సి తో కృష్ణాజిల్లా, నువరపాలసాధిలాసి, తమ పత్రికలో వ్రాసిన న్యాయములలో అందందు సంకపారంపర్య గ్రామోద్యోగుల నిందించు వాక్యములు కొన్ని యున్న ఈనియమసాధికారము ప్రజలపరము చేయవలయు మెచ్చదగి యున్నది. వారు వ్రాసినట్లు అధికార లక యెక్కువగా గ్రామములలోని సంకరులు తెలివించికాదు. గ్రామోద్యోగుల నెన్నుకొను అధికారము

సమకాలికాభిప్రాయములు

తెలంగాణ కార్యచతురత.

లోకమాన్యలకు బాలగంగాధర తిలక్ గారు తమను గూర్చి మానవత్వకరమైన ప్రాతికలక ప్రాసీయించిన చిహ్నము గాని అభిప్రాయము చెప్పి విశేష కార్యనిర్వహణలను సమయమున స్వశీలసాధికరములగు ఉద్యమములకు తేయూరి మొదలగు యత్నశీల్యకరము. ఇంగ్లాండులోని తేలకు సంఘమువారు "హిరణ్మయ" ను దైనిక ప్రతిక గానించి, తమ యుద్ధమును నింక నెక్కువ పట్టుదలతో ప్రచారముచేయుటకు బూతుకొని యున్నారు. తేలకు సంఘమువారు పూర్ణమయిన స్వాతంత్ర్యవాదము. విధానమునకు, భారతవర్షమునకు, స్వయంసంకల్పితభర్తృత్వము ననుసరించి, స్వాతంత్ర్యము లభించునటుల బద్ధకంకణులై యున్నారు. మొన్న ఇంగ్లాండులో జరిగిన పార్లమెంటు ఎన్నికలలో తేలకు ప్రతినిధులు బహుస్వరూపుగా తేలినను, ముఖ్యము వారే ప్రభుత్వమున నడుపు నూచలం గన్నట్లుచున్నది. ప్రపంచముగా ప్రజాస్వామికము విజృంభించుచున్న ప్రతిదేశమునందును తేలకు పక్షమునకు తేలిన కీర్తికావ్యక్తము బొందుచున్నది. కొన్ని కారణములచే ఇంగ్లాండులో నట్టికి తటస్థులకు పోయినను, ప్రభుత్వము తిరుగు చిరకాలము నిలువజాలదు. ఈసంవత్సరము భారతదేశమున, ముఖ్యము తేలకు పార్లమెంటు ఎన్నికలు తిరిగి జరుగవలసి వచ్చును. అప్పుడు తేలకు ప్రతినిధులే యెక్కువగా నెక్కుకొనబడుదును. అప్పుడు మంత్రివర్గము తేలకు పక్షమునకు తేలి యుండును. అట్లు సీద్ధిపని యెడల ఇంగ్లాండులో గూడ విప్లవము తటస్థులకు లభిస్తు. ప్రస్తుతము తేలకు పక్షమున రాధికృతము రాకపోవుట మన దురదృష్టమనియే చెప్పవచ్చును. తేలకు లోకమాన్యకు బహు దూరదృష్టి గలవాడు. ప్రస్తుత విప్లవము వారిని నిత్యసావలుపవు. ముందు రాజోవు మార్పుల నిష్పదే గమనించి, వానిని నిర్మూలించుచున్నందున గుర్రప్రయత్నము లొనర్చును. కావుననే తేలకు పార్లమెంటు తేలకు సంఘమువారి ప్రయత్నములలో లీనమై, వారు తలపెట్టిన దైనిక ప్రతికానికి రు. 30,000 ల విరాళము మొదలగును. ఈ కార్యము భారతీయుల స్వరాజ్యోద్యమము తేలకు పక్షమువారి కర్తవ్యములలో నొకటిగా జేయుట కెక్కువగా దోడ్పడగల్గు ననుట నిస్సంశయము. తేలకు పక్షమువారు భవాభ్యుల పీఠముండి తప్పించుకొన జూచుచున్నారు. భారతీయులన్ననో, విశాఖియులకారవర్గమువారి బానిసముండి మోక్షము పొందగోరుచున్నారు. ఈ యుద్ధయులను ప్రేరేపించుచున్నది. స్వయంసంకల్పితభర్తృత్వము. ఇట్టి ఇచ్చిత ప్రేరేపించుట, ఇట్టి భర్తృత్వము నభిలషించుచున్న తేలకు పక్షమువారు, భారతీయులను, ఒక్కవర్తకముక్రింద జేరి, ఒక్క సమరమునకు బూతుకొనుటలో విరుద్ధమేమియు లేదు. బాధ నొందువారిలో నన్యోద్య సానుభూతి యందుట సహజము. ఒక్క బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము క్రిందనుండి ఒక్కరు భగవదీతమును, ఇంకొకరు నిరంజనాధికారవర్తకముచేతను ఇడుపుల నొందుచున్నప్పుడు ఇరువురును భాయిభాయి అనుచు చేతులొచ్చుకొని స్వాతంత్ర్యోద్యమము నభిసంపాదించుట సమంజసము, యుక్తము. ప్రస్తుత బ్రిటిషుప్రభుత్వము స్వాతంత్ర్య విముఖులగు యూనియన్లుల హస్తగతమై యున్నది. ఈ ప్రభుత్వమునకు భారతీయుల స్వరాజ్యోద్యమ మెంతవఱకు సఫలమగునోసంతేహములేదు. ఈ ప్రభుత్వమువారి స్వాతంత్ర్య నిరోధకచర్యలన్నిటిని ప్రతిఘటించుటకు తేలకు పక్షమువారు దీక్ష చేపించి యున్నారు. అట్టి పక్షముయొక్క సాహాయ్యమును గూడ భారతీయుల లక్ష్యములు నిర్వహింపవలెను. కార్యచతురతను పేరొందిన బాలగంగాధరతిలక్ గారి నూత్రమును బహుమాన్యవృద్ధితో తెలకొని, తమ నామమును సార్థకము చేసికొనిరి. —కృష్ణప్రతిక.

అటు ఇచ్చినవో గ్రామమును నేర్చుతో పరిపాలించ గల బుద్ధికులకు గలవారినే యెక్కుకొందురు. గాన ప్రస్తుతపు సమరణచట్టములో గ్రామద్యోగులను ప్రజలు యెత్తెక్కువగా యెక్కుకొనలగున కావలెనటు యెంతయు సర్వోత్తము. అట్లుగానే ప్రస్తుతపు సమరణములను నియమనాధికారము చిన్న శిక్షణలకు కేవలమి గృహకల్లాలములను పెంపొందించుక సర్వమును అనుజుకు తేకుండుట భావ్యము. తమ ఉద్దేశమును వెలుబిచ్చినవో సంతయునునునా అభిప్రాయము.

"ఒక గ్రామవాసి"

రాజోవు దేశీయమహాజనసభ.

అమృతసర్లోని ప్రయత్నములు

ఒక నిత్యమును పంజాబీప్రతిక క్రింది ప్రాయమున్నాడు. పంజాబులో ముఖ్యవాస్తవాలకు గును అమృతసర్ జరుగనున్న దేశీయమహాజనసభను జయప్రదముగా జరుపుటకు ఇప్పటినుండి మిక్కిలి ప్రయత్నములు చేయుచున్నది. ఢిల్లీనుండి వచ్చిన తేలకు మే జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శి యగు వీరయ్యగారు ఒకసభను 5 తేదీని గానించిరి. ఆసభ కనేజులు వచ్చి ఆహ్వానసంఘము నేర్పరచి యొక్కోకసభ్యుడు 25 రూప్యముల మొదలగునవి నిశ్చయించిరి. ఆహ్వాన సంఘసభ్యులను చేర్చుటకు గాని నగరమును నాల్గుభాగాలుగా విభజించి, పండిత సమావేశా రాయణ గిరిధరలాల్, కేశవరామ్, రాధాకృష్ణన్ గార్లు సమావేశములగా నేర్పరచి వారలకు దోడ్పడుటకు ఒక్కొక్కరి 6 మొదలు 10 వుండి కేంద్ర గా నాటుపడదలచిన వారలను సహాయము మొదలగిరి. అప్పటినుండియే వారియొక్క యువదనము మరింత హెచ్చుచున్నది. సీతారావు కొరిచ్, నిహల్ సింగు, ఎమ్. ఆర్. మహారా, పి. కొటూమాల్. పి. జగన్నాథు, కేశవంధ్ర, ముక్తిచంద, మహారాజముగార్లు తమస్వకార్యములను గూడ పరిశ్రమించి సభ్యులను జేర్చుటకు దోడ్పడుచున్నందున కార్యము జయప్రదముగా జరుగుచున్నది. గొప్ప నూతనవర్తకలగు "బాల్ రామ్ గారకుడ" సభ్యులను జేర్చుటకు మిగుల సహాయము జేయుచున్నాడు. గురుబజారుభాగములో నారాయణబాబు, కేశవరామ్, డాక్టర్ గ్రామ్ సేత్, డాక్టర్ ఆరోరాగార్లు మనఃపూర్వకముగా దోడ్పడుచున్న సంగతి ప్రచురజార్హము. ఒక భాగమును జేయబడుచున్న ప్రయత్నములు కొన్ని కారణములచే నంతవఱకు జరుగ లేకుండ నున్నను, అచిరకాలములోనే యవి పడిగా జరుగవలసి నమ్ముచున్నాము. ఏది యెట్లున్నను రాధాకృష్ణన్ గారకుడ, డాక్టర్ సత్యపాల్ గారును చేయుచున్న పని ప్రశంసనీయును. వైసి పేర్కొనుటచే భిన్నగర్భము తమ కనేకములు బున్నపటికి, వాటిని శ్రమించి దేశీయమహాజనసభ విషయమై యెట్లు పని జేయుట మిగుల తృప్తికరముగా నున్నది.

ఆహ్వానసంఘసభ తిరుగ 12 తేదీని జరుగను. 19 సభ్యులు గల తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహకసంఘము స్థాపించుట, అందులకు డాక్టర్ కిచ్చాగారును, గిరిధరలాల్ గారును ఆహ్వాన సంఘముయొక్క తాత్కాలిక కార్యదర్శులుగా నియమించబడిరి. అంతరము యీ కార్యనిర్వాహక సంఘపు సభ జరిగెను. నగరమును ముఖ్యము, పలుకుబడిగలవారును, సీక సంఘపు ప్రతినిధులను నగు మరి 8 గురు ఈ కార్య నిర్వాహక సంఘమునకు జేర్చబడి, మొత్తమువైసి ప్రస్తుతము 27 సభ్యులున్నారు. టోడర్కల్ భండారీ గారి సంఘమున కభ్యక్షులుగా నున్నారు. సర్. సత్యేంద్రసింహగారిని సహాయమంత్రిగా నియమించినందుకు వారికిభింపించుచు సింహగారికి, ప్రధానమంత్రికిని, ఇండియా కార్యదర్శికిని, తంతి వార్త బంతులు కొకటి రూపము చేయబడెను. ఈ వార్తలు కొన్ని ముఖ్యమైన వార్తాప్రతికలలో నివివరకే ప్రయోగించబడినవి.

ఆహ్వాన సంఘమువారి సంతకపుత్ర దేశీయ మహాజనసభను మిగుల జయప్రదముగా జరుపగలమని దృఢముగా నమ్ముచున్నారు. ఇందులకు ఈ రాష్ట్రములో నున్న జాతీయులందరూ సానుభూతితో సహాయము జేయుట యవసరముగా నుక నిట్టి సహాయము నీయ ప్రార్థించుచున్నారు. జిల్లాలలో నుండి నూడ కొంతవఱకు ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగా జేర్చుకొన నిశ్చయించబడెను ఇందులకుగాను ప్రతినిధులకు సందర్శించుటకు ప్రతినిధిసభను కొలది కాలములోనే బయలుదేరును.

ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగ నుండి నిచ్చులవారు, తమ నామములకు, 25 రూప్యములను అమృతసర్, దేశీయమహాజన సభాహ్వాన సంఘపు తాత్కాలిక కార్యదర్శి యగు గిరిధరలాల్ గారికి పంపవలయు నని కోరుచున్నారు. అట్లు చేయుటచే అమృతసర్ నగరమును పరిశ్రమించు వారల యుత్సాహ భీతులై యుండుటయు వారి ప్రయత్నములకు కొంతకేకలుగుటయు జరుగును.

క్రిందటి ఆదివారమునాడు బొంబాయి గవర్నరుగారు సతీయక్రముగ ఢిల్లీకిరి. తిరుగుపయనమున కరాచి కేగెను.

భారతరాజ్యాంగసంస్కరణములు.

ఇండియా ఆఫీసును సంస్కరించుట.

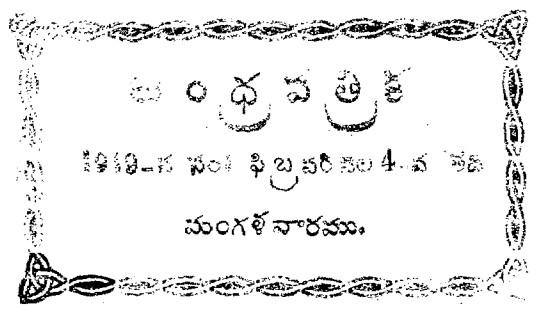
దొరతనము వారి ప్రకటనము:—రాజప్రతినిధి ఇండియామంత్రిుల సంస్కరణ ప్రకాశికానంబలి 293-6 పేరాలో తెలిపినకారము ఇండియా ఆఫీసును సంస్కరించుటకు, ఇండియామంత్రి ఇండియా గవర్నరు మొదలగు గల సంబంధములకు విశేషముచే నుటకును ఈ క్రిందిసభ్యులొకసంఘముని నియమించబడిరి:—మార్క్విసులక్ (ప్రా. అభ్యుత్థుడు), హెచ్. హెచ్. ఆ. గాఖాను, వై. కొంటు ఈ. మ. రు, ఇ. చి. హో. పు. ప్రభు. పు. బి. ఎస్. బా. ను, సర్. జి. బి. బ్రహ్మలు, లె. ప్రి. నెంటు కర్నూలు కా. డ్రీ. కా. లి. న్సు. హా. గో. లింగ, ప్రా. స. రు. బి. కీ. రు, ఎ. ల్వి. ము. కె. గారలు. పేరుచేయబడిన పలుకు:—(1) ఈ క్రిందివాటిలో నేని నూర్పులను చేయవలయునో నూదించుట, (ఎ) హిందూజాత్యువకరము లింగునందును వాలించుటకు విధానము (బి) ఇండియా కార్యదేశా గవర్నరు జనరలుగారికు గల సంబంధములు. కార్యదేశాగారి పరిశోధక నూచక అధికార విధానములు నూతన ప్రకటనానుసరణముగా తగ్గించుట. (2) ఈ క్రిందివానిని ప్రత్యేకముగా పరిశీలించుట.

(ఎ) ఇండియా కొన్ని ఆధికారములు, కార్యదర్శి పార్లమెంటునకు తర్రవానిక నుండునపుడును లేనపుడును ఆతని కార్యములపై నుండు ఆధికారములు (బి) కొన్ని లెక్కెర్నరులచేతను, గుబెర్నరులకు, నియోజకవిధానము సభ్యుల కాలము, భారత సభ్యుల సంఖ్య (సి) కార్యాలయ విధానము ననుసరించి కొన్ని చేయవలసినవి (డి) కాఖా విధానము ననుసరించి కొన్ని చేయవలసినవి (ఇ) ఇండియా ఆఫీసు ప్రితిపాదన మొత్తమునను నీకింది విషయములందు వాని నెట్లు మార్పులకు నుండినా (1) ఇండియా సర్వీసుతో ఉద్యోగములకు హుక్కుకుట (2) భారతీయుల ఉద్యోగములు లభించు ఆవకాశముల నిర్ణయ (3) హిందూజాత్యువకరముతో బాటు ఇండియా ఆఫీసు తాలూకు ఏదేవ్యములు బ్రిటిషు ఎస్టి మేటులలో చేయవలయు నది యు (4) కమిటీ వారు చేయు నూచనల నెట్లు కానన మూలమునను, ఇతర విధములను సందర్భముల నదియు నూదించుట (5) వై. వాటితో సంబంధించిన ఇతర విషయములకు పరిశీలించి అనవరతులని తోచిన మార్పులను నూచించుట. ఇండియా ప్రభుత్వము, రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల విషయమున చేయబడిన నూచనల నిర్ణయ సామాన్యముగాను ప్రకాశికానంబలి 290, 295 వ పేరాలలో నూచారించబడిన సంస్కరణములను ముఖ్యముగను సంఘమువారు పరిష్కరింపవలయును.

నల్ల నుండు సొంగతనము.

పాశ్చాత్యుని చెటపాలయించుట

జనవరి 31 వ తేదీ యందు మునుక కొంతసమాచారము తెలియగనే నుంకపు ఉద్యోగులు మోరారాజ్ పేతుకు కల్గిరి. ఎఫ్. డబ్ల్యూ. పార్కును సెక్యూరీటీ పోలీసులను ఇంజనీరు లైలు బండిలో కలకత్తాకువచ్చెను. ఆతడు మోరారాయ్ పేతుకుగానే నుంకపు టుద్యోగులు పట్టుకొనిరి. అతనియొద్ద ఏమనాశీలుల విస్తారముండెను. అదిపూర్తిగాదట్టింపబడియుండెను. ఒకమణుగు నల్లయందు గూడ నతనియొద్ద దొరకినది. ముద్దాయని మే జి. ప్రి. టు గారి దగ్గరకు తీసికొనిపోయిరి. "నేను ప్రయాణము చేయుచుండెను నదిలో ఒక పంజాబీయును ఒకమార్వాడీయు మరయొకయుగోపితులను ప్రయాణముచేయుచుండిరి. నేను రైలుకి ఆగెను. నేను ముక్కున సామాను నేయించి బండిలో నెక్కువోపునకు నుంకపు పరిశీలనోద్యోగి వచ్చి ఈసామాను ఎందుకొడిగెను. సామానునకు ఉద్యోగిగంకను గూడ జావకమే నాదేని ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. పిమ్మట నేనుమాత్రంగా బండిలోనున్న వెట్రెలలో రెండువెట్రెలు వారికావు. వానిలో నొక వెట్రెను పగులగొట్టిరి. రెండవది నాతాళమునకే వచ్చినది. అది నాయుండియొద్దనున్న మరయొక వెట్రె తాళము ఉత్తరదేశమున ప్రయాణముచేయనపుడు పిస్తోలును దగ్గరనుంచుకొనుట నాకు మామూలు అని ముద్దాయి చెప్పెను. మేజిస్ట్రేటుగారు 5000 రూపాయల జామీనుమీద విడుదలచేసెనని చెప్పిరి. అని ఎవరును జామీను వుండనందున ఫిబ్రవరి 9-న తేదీకి వాయిదాచేసి ముద్దాయి నంతవరకును వైదిలోనుంచ నాజ్ఞాపించిరి.

ఆంగ్ల ప్రభుత్వవర్గము :

ప్రస్తుత పరిస్థితులు.

ఈ వార మందిన ఆంగ్ల దేశపు పత్రికలలో, పార్లమెంటు వర్గానియోజనముల నూర్చి, వివరములు గావనగును. కొయలివను కక్షమునకు తాత్కాలిక విజయము గలిగినను, ఈ విజయము చిరకాలము నిలువజాలదని న్యూ స్ట్రేటును, నేషను మొదలగు పత్రికలు సూచించుచున్నవి. కొయలివనుకక్షము, పేరునకు సంయుక్తపక్ష మయినను, నిజమారసిన యూనియన్లులపక్ష మనియే గ్రహించవలెను. యూనియన్లులు సత్వ రాజ్యవర్గమునకునుగాను. ప్రపంచములో ననుక్షణము కనిపించుచున్న మార్పులు తటస్థించుచుండి, విలీనమై యిరువదముగ నెదుర్కొనుటకు, యూనియన్లు కక్షమునకు తగిన మారదృష్టియు, విచక్షణయు గలవా యని సందియము గలుగుచున్నది. న్యూ స్ట్రేటును పత్రిక కొయలివను కక్షాధికారము త్వరలో మాన్యుకొనునని యాశించి రీతి విశదపరచుచున్నది. "ప్రభుత్వమువారి సత్వధిక సంఖ్యాకుల సమ్యక్తులను సంపాదించగలిగిరి. అరికీ చేయూత నొసగినది టోరీ పక్షమువారు. కాని, ఉదారపక్షపు ప్రజల యాజ్ఞను, ప్రభుత్వమువారు శిరసా వహించవలయును. లాయడు జార్జిగారు, పునర్నిర్మాణమునకు తల పెట్టుచున్నారు ఆతిథిలో టియోఫిలస్ లాటిని యధి ప్రాయములో పార్లమెంటును రస, యూహించబడుచున్నది ఆతని వాగ్దానము లొకవంక నాచరణ యోగ్యములగుటకును, వేరొక వంక ఆతని యధికారము కొనసాగుచును, రెండు నిబంధన లప సరియు. తమ మనోనిశ్చయమును సర్వావములను, లాయడు జార్జిగారు వ్యక్తపరచుట మొదటిది. తన యుద్దేశములను కొనసాగించునపుడు, సాంక్రదాయవాదు లగు తనతోటి యధికారులలో సంఘర్షణము రాకుండు గాపాడుకొనుట రెండవది. లాయడు జార్జిగారు రేమి చేయుదురో యూహించుట మామని గాదు. పునర్నిర్మాణమును వారు తిన్నగ కొనసాగించుచో, అనవసరమగు ప్రాతికూల్యము వహించుట మామని గాదు. కాని, అధిక విషయమై ఎట్టి ఘనసమస్య లుదయించినను, వెంటనే సంఘర్షణ గలుగునని, మాకు దోచుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు దలపెట్టు కార్యములన్నిటిలో ఈ ప్రశ్ని యుదయింపక మానదు. మానవస్వభావము మారునెడల, మే మందుకై నిరీక్షించుచుండెదము. ప్రభుత్వమువారు తాము సూచించిన కార్యముల నెల్లు నిర్వహించుటలో యని కనుగొనుటకు వేచియున్నాము. ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారిందులో విజయము గాంచరేన, త్వరలో ప్రతీకారము సంభవించి తీరును. కాక్రవ హ మతిశ్రేణుగతితో మరలును. ఎన్నికలు తిరిగి జరుగుట కైదు వత్సరముల కాలపరిమితతో నిమిత్త ముండదు. 1920 వ సంవత్సరము నందే ఎన్నికలు తిరిగి జరుగవచ్చును. అట్టి స్థితి సంభవించు నపుడు, లేబరు పక్షమువారు తమ ఎదురుదృష్టి యవకాశములను చతురతతో నుపయోగించునెడల, ప్రాబల్యము వహించితిరెదరు."

పై వాక్యములు నెలదినములక్రిందటి పత్రికలో వ్రాయబడియుండెను. ఆసమయమునం దివి యూహానితము లనిదోచినను, పిమ్మట జరిగిన సం దర్భములబట్టి చూచిన, సత్వము గావచ్చునని యూహించవలెను. ప్రస్తుతాంగ్ల ప్రభుత్వము వారి నెదుర్కొనిన సామ్రాజ్యవ్యవస్థ లత్యంతక్లిష్టములై పరగుచున్నవి. ఒకవంక ఐర్లెండులో, సికాఫీనుపక్షమువారు స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించుచు, ప్రత్యేక ప్రజాప్రభుత్వమును స్థాపించుటలు దెలుపుచున్నారు. ఐరిషుసమస్యకరిష్కారము, నిలువదలచేయబడిన కొలదియు, నూతనసంక్లిష్టము లధికమగుచున్నవి. ఈసమయమునం దయినను, సామ్రాజ్యస్వభావపాలనము నాశించి జాతీయవాదుల కోర్కెల సఫలము గావించుచో, సికాఫీను యద్యవమునకు బలముడిగి ప్రమవినాశము గాంచును. కాని, అంతటి దూరదృష్టిని కొయలివను పక్షము వారు జూపుదురని ప్రస్తుత స్థితిగతులు వ్యక్తపరచుటలేదు. దక్షిణాఫ్రికాన మి స్వ యొకటి ప్రజల మగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కోరెడి కక్ష మింకను పొడసూపుచునే యున్నటుల, యిటీవలి తంత్రీవార్తలు దెలిపియుండెను. బ్లామ్ ఫాల్తును నందు కాంగ్రెసుసభ జరిగి, అందులో స్వయం నిర్ణయసూత్రానుసారముగ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కోరుటకై వేర్వేలు రాష్ట్రీయప్రతినిధుల సాంగ్ల దేశమున కంపుటకు, నిశ్చయించబడినటుల నేటి తంత్రీవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈ సమస్య విషయ సమస్యనలె వింతను సంక్లిష్టము గావచ్చును, సత్వరముగ పరిష్కరింపబడనిచో నెటుల కరిణ మించునో తెలియదు. నిజ మరసిన, దక్షిణాఫ్రికాకు సామ్రాజ్యములో నత్తున్నతస్థాన మొనగబడినది. సంధిసభలో దక్షిణాఫ్రికాధికారులకు పలుకుబడి గూడ హెచ్చుగ నున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరు జాతీయవాదుల కోర్కె లర్థవిరహితములుగ గన్పించగలవు. అయినను, నూతనస్థితి నెదుర్కొనుటకు విచక్షణజ్ఞాన ముపయోగించుట, అత్యవసరము. మిల్నరు ప్రభువు గారు, అధికవేత రాజ్యములకు సహాయకార్య దర్శిగ నియమించబడియుండిరి. వీరి నియామకము దక్షిణాఫ్రికాలో నసంతృప్తి గలిగించినటుల దెలియుచున్నది. మిల్నరుగారిని, దక్షిణాఫ్రికాలో సదభిప్రాయము లేదు అట్టి వారిని యుద్వేగమునకు నియమించుట పొరబాటని కేపుటపునువారభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇంతియగాక, ఆంగ్ల దేశములో నాంతరంగిక విషయములందు గూడ, చిక్కులు పెరుగుచున్నవి.

పరిశ్రామిక కలహర మీ తరుణమునందే వెచ్చువెరుగుట విచిత్రముగ నున్నది. పరిశ్రామికుల సమ్మెకట్టు లింతవరకును, ప్రేమ యూనియను విధుల ననుసరించి జరుగుచుండెడివి ప్రస్తుత కలహరమునందీ విధులు పాటించబడక, పరిశ్రామికు లక్రమచర్యలకు పాల్పడుచున్నారు. పునర్నిర్మాణమునకు ముందెన్నడో గడంగ నగునని, ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు హామించి యుండవచ్చును కాని, ఈ విషయమై వారు సుస్థితేయుటచే లాభముండదని, లేబరు పరిస్థితులు వ్యక్తపరచుచున్నవి. ఏ దేశమువారా దేశపు లేబరు సమస్యను పరిష్కరించి యుండినచో, అంత రాతీయ సమావేశముల కవసరము లేకుండెడిది. అట్టి కార్యము కొనసాగకుండుటచేతనే, నిన్నటి దినము స్విజరులాండునందలి బరను గ్రామములో స్వీడిషు సాంఘికవాది యగు బ్రాంటింగు గారి యధ్యక్షతక్రింద, అంతర్జాతీయ సాంఘిక సమావేశము ప్రారంభ మయ్యెను. ఆంగ్ల దేశమునుండి

పదిమంది ప్రతినిధులు వెడలిరి. వీరిలో భామను, రామ్సే మాక్డనాల్లు, బన్నింగు మొదలగు వారు గలరు. జర్మనీ దేశమునుండి 8 మందియు, స్వీడను నుండి 7 గురును, బొహిమియానుండి 6 గురును, జర్మను ఆస్ట్రియా, డెన్మార్కు వార్యే దేశముల నుండి 5 గురు వంతునను, హంగేరినుండి 3 గురును, ఫ్రాన్సు, బల్గేరియా, రుమ్యా, ఫిన్ లెండు, జార్జియా దేశములనుండి యిద్దరు వంతునను, హాలెండు గ్రీసు దేశములనుండి యొక్కరొక్కరును సభకు ప్రతినిధులుగ వెడలిరనియు, ఈ సభవారు అంత రాతీయ సమ్మేళనము గూర్చి విచారించుట కొక సంఘమును, ప్రదేశ నిర్ణయమున కొక సంఘమును, అంతర్జాతీయపారిశ్రామికస్థితులను విచారించుటకు వేరొక సంఘమును, ఏర్పాటు చేసి రసయు, ఈ సంఘములన్నియు తమ నివేదికలను వారము దినములలో దయారు చేసిసభవారికి సమర్పించుననియు, ఈసభవారితో గలసి ప్రేమ యూనియను సంఘములసభ గూడ జరుగుననియు, రూబరు దెలుపుచున్నాడు. ఇట్టి సంక్లిష్ట సమస్యలను సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించుటకు, కొయలివను ప్రభుత్వమువారు పూనుకొని విజయము గాంచగలరా యను, ప్రశ్న ఎల్లరకు దట్టకపోదు.

దోడుగ ఇండియా, యాజ్ఞపు సమస్యలుగూడ వెంటనే పరిష్కరింపబడుట యవసరము. ఆంగ్ల ప్రభుత్వపు బాధ్యతలు నానాటికి మించిపోవుచున్నవి. ఇట్టి బాధ్యతలను నిర్వహించగల శక్తి ఆంగ్లప్రజలకు లేకపోలేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వవర్గము ప్రజాభిలాషలను గమనించి కృషి సలిపిన సంతసమే. లేనియెడల, త్వరలో నెన్నికలు జరిగి, లేబరు పక్షము ప్రాముఖ్యము వహించకదక్కదు. అపుడు, పునర్నిర్మాణబాధ్యతలని కమముగ నిర్వహించబడు నని, యూహించవచ్చును.

పార్లమెంటు కోటలు.

పార్లమెంటుకోటల దీపివైచుటకు, ఫ్రెంచి సైనికాధికారు లంగీకరించినటుల, రూబరు దెలుపుచున్నాడు. ఈ ప్రదేశమునందలి 478 ఎకరముల భూమిని, ప్రభుత్వమువారు విక్రయించెదరట. ఎనిమిదవవంతు భూమి, తోటలక్రిందను, పరిసరములు పరిశ్రామికుల వసతిగృహముల క్రిందను, మిగిలిన భాగము ఉద్యానవనములు వ్యాయామప్రదేశముల క్రిందను, ఉపయోగింపబడునని తెలుపబడినది. గుర్గులులను తీసివైచుటకు కారణమెద్దియో సూచించబడలేదు. జర్మను ఉపద్రవ మిప్పుడు తగ్గినది ఇకముందు త్వరలో తలపాదగలరని తలచుటకు ఏలంగూక ఇంతియగాక అక్రమముగ నొకదేశము వేల, దేశముపై విజృంభించుటకు వీలులేకుండునని, సంధిసభవారు తగిన కట్టుదిట్టముల నేర్పించున్నారు. ఈకట్టుదిట్టముల రక్షించుటకు, రాతీయ సమ్మేళనమువారు పూనుకొన గలదు అందుచే మోటుబలమునకు తావులేక, నాంహింక స్వాతంత్ర్యములు స్వేచ్ఛగ పరిణునని యూహించవచ్చును. ఈ యూహతోనే, ఫ్రెంచి సైనికాధికారు లిందుల కంగీకరించియుండవచ్చును. పరిబట్టి చూచిన, మారణయంత్రము లన్నియు దిక్కిని శ్రమాభ్యుదయమునకును, వ్యవసాయవిప్లవమునకునుపయోగపడవలె నను నభిప్రాయముగ సూచనలు గాన్పించుచున్నవి. అట్టి శాంతి సంధిసభాసంతరము చేకూరుగా కోరుచున్నారము.

శుభవార్త: తిలకుగారి సందేశము

బాప్తిస్టా, కరాండీకరుగార్ల క్రండి తంత్రీ వార్తను 1 వ తేదీని పంపిరి.

“మాంటాగూ సంస్కరణములకు ప్రాతి కూల్య మత్సల్యము. కామన్సుభవారు ఏగవర్న మెంటు చట్టము నైనను నామోదించెదరు. కాంగ్రెసు తీర్మానముల గూర్చి వట్టువలజూపవలె నని తిలకుగారు కోరుచున్నారు. దేశీయులలో పోరాట ము లుండగూడదు. ప్రధానమంత్రిగారి ద్వారా, స్వయంనిర్ణయాధికారము కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మును సంధిసభవారి దృష్టికి దీసికొనవచ్చుటకు తిలకుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. విజయము గలుగవచ్చును. కాని, హిందూదేశపు దృఢనిశ్చయమువై విజయ మాధారపడి యుండును.”

ఇతీయగాక, తిలకుగారి కాంగ్రెస్ దేశములో మా తృప్త సేవను ప్రశంసార్థముగ జరుపుచున్నారు. నాలుగురకముల పోత్తములను కదిలక్షలవరకు దేశముదంతటను వంచిబెట్టించిరి. లేబరుకక్షపు సానుభూతిని హిందూదేశము వంకకు నాకరింప గలిగిరి. స్వయంనిర్ణయము గూర్చి యొక్కగంధ పూర్ణమునందలి దానిని ప్రముఖులెల్లరకు బంపిరి. తిలకుగారు సంధిసభను వీక్షించుట కంగీకారపత్రముల గోరి గాని, వారికోర్కె ఏమైనదియు, ఈ దేశమునకు తెలియలేదు. వారి తంత్రీవార్తవలన, డిల్లీ కాంగ్రెసుతీర్మానముల పట్ల, వారుతాపహము జూపుచున్నా నని స్పష్టమగుచున్నది. తిలకుగారి కాంగ్రెస్ దేశమున గావించుచున్న కృషికి, భారతీయు లీదేశమునుండి తగిన చేయూత నొసగుచో, నయ్యది సఫలము గాగలక.

నుప్రసిద్ధి తీసు భారతీయపరిశోధకులు.

“ఇండియా” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది: “డాక్టరు ఎన్. ఎ. ఖానుగారు డబ్లినునందలి బ్రిటిష్ కళాశాలలో విద్యనభ్యసించి చేర్వడసిరి. 1914 వ సంవత్సరమునందు బి. ఏ. డిగ్రీని బొంది, యూనివర్సిటీ బహుమానము గైకొనిరి. అప్పటి నుండియు కరిశోధనమునకుబాసిరి. 1917 సంవత్సరపు జనవరియందు, బ్రాక్లీలో సెకండరీపాఠశాల యందు సాధ్యాలులుగ పనిమొనపడిరి. ఆకాలమున, వీరు బోధనయందు నిపుణులని చేర్వడసిరి. అప్పుడే వీరు కరిశోధనము నారంభించిరి. వీరిపరిశోధనాఫలితములు, డబ్లిను విశ్వవిద్యాలయమునకు వ్యాసరూపమున నివేదించబడినవి. ఆ విశ్వవిద్యాలయమువారు వీరి సామర్థ్యము గ్రహించి, డాక్టర్ ఆఫ్ లిటరేచరు బిరుదము నొసగిరి. ఈ వ్యాసములలో ఖానుగారు, హిందూదేశ వాణిజ్యమున వ శతాబ్దమునం దాంగ్ర దేశమునం దెలుల వ్యాపించెనో వివరించిరి. ఆంగ్లేయచరిత్రము గూర్చి భారతీయు లుద్గ్రంథముల వ్రాయుటలో, ఖానుగారే మార్గదర్శకు లగుచున్నారు. కొలది వ్యాసములలో వీరు లండను విశ్వవిద్యాలయపు డి. ఏ. డిగ్రీని గైకొందురు.”

భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవిభాగము-సంధిసభ

స్వామిలో సంధిసభ గూడనున్నది, లండనులో నున్న హైందవస్వరాజ్యసంఘమువారు స్వయంనిర్ణయాధికారము హిందూ దేశమునకు ప్రసాదించుట ఎంతటి యవసరమో దెలుపుచు విన్నిగ్రంథమును ప్రచురించిరి. ఈ గ్రంథమునందు హిందూదేశమునందు వివరింపబడి యున్నవి. హిందూదేశమునం దొకజాతి ప్రబలియున్న దని, అందుచే స్వదేశము తగియున్న హిందూజ్యస్థ స్వపరిపాలకుని, లండను స్వరా

జ్యసంఘమువారు గోరులయే గాక, దేశమును భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవిభాగములుగ విభజింపవలె నని గూడ, వీరు గోరుచున్నారు. స్వపరిపాలనా సమస్యతోబాటు, భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవిభజనసమస్యనుగూడ సంధిసభవారి దృష్టికి దెచ్చించుటకు, ఈ సంఘమువారికి ఆంధ్రులు ప్రత్యేకకృతజ్ఞత జూపవలసి యున్నది. ఈ విజ్ఞాపనయందు, చదువరులు గమనింప దగిన విశేషాంశము లనేకములు గలవు. వాటిని గూర్చి లేవదీసినము సవిస్తరముగ దెలిపెదము.

జాతీయవిద్య

సర్. జాను ఫ్రడ్ రాఫ్ గారికి, జాతీయాశయముల యాడగల సభిమానము సుప్రసిద్ధము. కలకత్తా యూనివర్సిటీ విచారణ సంఘమువారి ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చుచు జాతీయవిద్యావనరులు గూర్చి తమ యనుకూలాభిప్రాయమును దెలియబరచిరి. ప్రస్తుత విద్య, జాతీయతకు నష్టము గలిగించి, భాంతీయుల యాత్మవికాసమునకు వేరుపురు గగుచున్నదనియు, దీనిచే ఆంగ్లమానసపుత్రులుదయించుచున్నారనియు, జాతీయవిద్యాప్రతిష్ఠాపనమే ప్రస్తుతస్థితిని బోగొట్టగలదనియు, వీరునూచించిరి. విద్యాశాఖయంతయు భారతీయుల హస్తములందే యుండవలయుననియు, విద్య దేశభావలలో గలకలబడవలయుననియు, హైదవ విజ్ఞానమునకును హైందవకళలకును, ప్రధానస్థాన మొసగబడవలయుననియు, వ్యవసాయవిద్య యభివృద్ధిగాంచవలయుననియు, వీరు వివరించిరి. విచారణసంఘపు నివేదికయందు వీరి యభిప్రాయము తెల్లవరకు సరకు జేయబడెనో, చూడవలసియున్నది.

మద్రాసురాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసభ

6 తేదీ సాయంత్రము ఈ సభవారి సామాన్యసంఘటనసరసభ జరుగును. టి. వి. వెంకట్రామయ్యగారు రాక తీర్మానము నీ సభవారి యోచన నిమిత్తమిది. అంధ్రాతీయసమ్మేళనము నందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యభాగములతో బాటు గాక ప్రత్యేకస్థానమును హిందూదేశమున కొసగవలయు ననియు, కాంగ్రెసు తీర్మానములో సూచించబడిన ప్రకారము స్వపరిపాలనము నొసగవలయుననియు, ప్రధానమంత్రి, సింహా ప్రభువు, సంధిసభాధ్యక్షులకు తంత్రీవార్తల నంపవలయుననియు, ఈ తీర్మానము సూచించుచున్నది. ఈ తీర్మానము మిగుల నవసరమయిన దనుట కే మాత్రము సరిది యును లేదు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభవారి తీర్మానము విషయమై సావధానముగ యోచించి, కార్యవిర్వహణమునకు బూనుకొనెద రని విశ్వసించెదము.

సర్ మైకేలు ఓత్వయరుగారి చర్య

వీరు కంజాబురాష్ట్రాధిపత్యమును కొలది కాలములో వీడనున్నారు. దేశమున వదలి వెడలనున్న తరుణమున మహమ్మదీయ సభాహ్వన సంఘాధ్యక్షులుగ నున్న అన్సారిగారి యువన్యాసము రాజద్రోహముచు పురికొల్పునని యువన్యాసపు ప్రతుల నన్నిటిని స్వాధీనపరచికొనుటకు వీరాజ్ఞాపించిరి. ఓత్వయరుగారి పరిపాలనము నిర్బంధకార్యములతో నిండియున్నది. వారి పరిపాలనము నిర్బంధచర్యలతోనే ముగియుటయం దాశ్చర్యమెద్దియు లేదు.

న్యాపతి మాధవరావుగారు

మైసూరు సంస్థానమునందు, ప్రభుత్వసహాయకార్యదర్శిగనున్న న్యాపతి మాధవరావు పంతులుగారు, ప్రస్తుతపు డివానుగారికి ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి తెలిసికొనుటకు సంతసించుచున్నారము. వీరు ఆంధ్రులు. తరుణవయస్కులు.

గుంటూరు గ్రామవాసులు. వీరు తమకు లభించిన నూతనావకాశమును మైసూరు రాష్ట్రాధిపత్యమును కయ్యోగింప గోరుచున్నారము.

స్థానిక వార్తలు

ప్రే. గు.:—15 వేంకటాచల, నాథుకను వీధియందు ఇద్దరకు నైగు తగిలివది. ఆ దొంగరు మరణించిరి. తక్కిన వారిని వైద్యశాలకు తీసికొనిపోయిరి. ఆ ఇంటిలోని వారిని చూడ వైద్యశాలకు పంపిరి. ఇంతవరకు 87 గురుకు వ్యాధి తగిలి 28 గురు చనిపోయిరి.

తొండమండల కొండైక్కటి వెల్లాల సంఘము:—ఈ సంఘమునకు తిరువణ్ణూరులో మరణహత్య ధమ్మ కక్షకాదు సర్కునువా రొకప్రదర్శనమును క్రితవర 5-వ తేదీని రాత్రి 9-30 గంటలకు గావించుట

మదరాసులో మరణములు:—1919, క్రితవర 1-వ తేదీనో అంతమయ్యెను గారమున 1000 మందికి 74.3 వంతున మరణములు సంభవించివచ్చి, అంతమయ్యెనువారమున నిది 887 వరకున పంపిరి. కలరావలన 70 మందియు, మహామలర 8 గురును, జ్వరమువలన 49 గురును మరణించిరి.

చెన్నపురి స్థానిక సేవాసంఘము: ఎస్కూరు:—ఈ సంఘపు యాజమాన్యముండ రాత్రిపాఠశాలలయందు చుట్టుబాంధుల పోటీ వ్యాసపరీక్ష ఫిబ్రవరి 9-వ తేదీ సాయంత్రము 8-80 గంటలకు 4-4 వీరాసామిశ్చ విధి ఎస్కూరునందు జరిగెను. కృతార్థులకు విజయన బహుమానములు ఇయ్యబడుట. ఈవిషయమునుగూడ సంఘపు ప్రధాన నాయకుడగు ధనాల భక్తవర్ణులు రాయునివాసిక్రాసి తేలిసి కొనవచ్చును.

మదరాసు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము:—సంఘమువారి అవసరసభ యొక్క రేపు గురువారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు మహాజనసభామందిరమునందు జరుగును. అందు టి. వి. వేంకటరామయ్యగారు అంతర్జాతీయ సభయందు ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునందలి ఇతర దేశములలోవాలు భారతదేశమునకు రాష్ట్ర ప్రాతినిధ్య మిచ్చుట ఆరసరసని ప్రధానమంత్రిగారికిని, కింహ ప్రభువుగారికిని సంధిసభాధ్యక్షులకును తిరిగి బంపు విషయమును గుండి సంఘమువారికి వ్రాసిన యాత్మనా ఆలోచించబడును.

వై. ఎం. వి. ఏ. పక్షత్వ పరీక్షలు:—

నగరమునకు వై. ఎం. వి. ఏ వారు దేశభావలపట్ల విద్యాధ్యులకు తగిన ఆభిమానము కలుపజేయుటకు వత్సస్వీపో ట్టిరిక్టులను ప్రతి సంవత్సరము జరుపుటకు నిశ్చయించుకొనినారు. ప్రత్యేకము వ్రావిడా. ప్రభావలలోమాత్రము పరీక్షలు జరుగును. పరీక్షలలో విద్యార్థులందరూ భాగవచ్చును. కలాకాల, విద్యాలయముల సంఘములవారును, ఇండియన్ కాయిపు. వుట్టు ఆస్సినీయేమక, బాయిస్క. వుట్టు ఆవ్ ఇండియా, మదరాసు మూడెంట్టు క స్వేమకాఖి, వై. ఎం. వి. ఏ, వై. ఎం. సి. ఏ, లేక మదరాసు నగరము ఆగ్రా వ్రావిడభాషా ప్రాధాన్యమునకు నెలకొల్పబడియున సంఘములవారుగాని, ఒక్కొక్క ప్రతినిధిని పంపవచ్చును. పరీక్షల కేసులకు విషయము తరీక్షానికమునకు యాని రోజులకు ముంగ తెలుపబడును. పరీక్షలలో వారి తేలికనారికి బంగారు పతకము ఈయబడును. దిఖాస్తులు వై. ఎం. వి. ఏ. విద్యా కాఖాకార్యదర్శులు కే. సరదీనకాతుకు టి. ఏ. బి. ఎ. గారికి వ్రాయవలయును వై. ఎం. వి. ఏ. కార్యదర్శి ఏ. రంగనాథమొనలియాక, జి. గోపాలస్వామిశ్రేష్ఠి గారు మాట్లాడుచున్నారు.

జార్జి సార్వభౌమవిధి:—కన్నాడుప్రభువు లేసినప్రకటన సెప్టెంబరు నెలలో నివేశారము నావిశలకొల కేర్నూరక బడిన జార్జి సార్వభౌమవిధికి బంగారా కేళియండి 18, 229 పానులు పంపగలిగితిమి. బంగారములో ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీ నాండి విరాళములు అంగీకరింపబడవు. సామ్రాజ్యమున కీ నావికులు చేసిన గొప్పసేవను గుర్తించి విరాళముల నొసంగోరువారు, విరాళములను బంగారావ్యాంతుకుగాని, గవర్న మెంటు ప్రైవేటు కార్యదర్శిగారికిగాని వై. తేలిలోపుగ, పంపబలసినదని గవర్నరుగారు ప్రకటించిరి. ఈవిధికి విరాళముల నొసంగినవారి కందరికిని పంపనముల నర్పించిరి.

సంధిమహాసభావిశేషములు.

రహస్యసంఘాలను త్యజించుట.

జర్నలు అధినివేశనములు

(ప్రాస్త)

సెర్వీయావారివాంఛలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:—రెమెయిన్ సెర్వీయా జేతముల వారికి జరిగిన రహస్యసంఘి రద్దుపరచుటకును బనంతు తెమేర్వీయలను సెర్వీయావారే యుండుకొనుటకును సంధిమహా సభవారు పరిష్కరించిరి. గాన బాల్కాటియాలో ఇటలీవారికి రేవుస్థలములన్నియు రహస్యసంఘినుడ రద్దుకాగలదని సెర్వీయా వా రాసిండుచున్నారు.

జర్నలు అధినివేశములు.

అస్ట్రీయనుల భావము.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 1:—మాటిక సత్రికాప్రతినిధి హ్యూ గ్నూ మెత్రిగారితో మాట్లాడగా సంధిసభవారు జరిగియున్న మహాసభాద్రుమందలి జర్నలు అధినివేశముల పరిష్కారము విషయమున జేసిన యేర్పాటును సరిలేదని చెప్పిరి. ప్రస్తుత సమయమున సంధిసభయే నానాజేతసంఘము. కాన ఆజేతముల అధికారాధిపత్యములను గూర్చి ఉత్తరువులను సంధి సభయే నిర్ణయించి తక్షణము అమలు జరుపవలసియుండును. అస్ట్రీయనులకు స్వాగతీ జేసినవిషయము అతికష్టకరముగా నున్నదని హ్యూగ్నూగారు నడిచిరి.

ప్రింకిపో మహాసభ

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—ప్రింకిపో మహాసభకు మిత్ర మండలివారియాహ్వానమున క్రిమియావారతమునా రాక్కురు మాత్రము ఆంగీకరించిరి. కాన ఆనూచన పూర్తికృత్యము కాలేదు. వ్యర్థమగుచో ఏమి చేయవలసినది మిత్రమండలి వారు యోచించలేదు. దక్షిణ రష్యానుండలి మిత్రమండలి నేను సమాద్రరేవులను మాత్రము స్వాధీనమునం దుండుకొని వారిని కాపాడుచున్నాడు. ఆర్మేంజులుజిల్లాలో బోల్షి విక్రమలకు నూతనబలము కలిగినది కాన మిత్రమండలి నేను వారికి మరింత చేరువగాయున్నది. ఆర్మేంజులు స్థితి అంత విషమముగాలేదు. రష్యా యితరభాగములందు బోల్షి విక్రములు అంత బలవంతులుగా నుండక చెల్లాచెదులై యున్నారని తెలియుచున్నది. ఉక్రేయను జేతమున రైతులలో మామూ లికమంది (వారి భూములను స్వాధీనపఱచుకొన వున్నచో) బోల్షి విక్రముల ప్రతికర్తలుగా నుండుట పోలంకు జేతసందర్భ మున సరిపాద్దు లింకను నిర్ణయింపబడనేలేదు. పోలంకు జేతము నకు సమాద్రతీరము నిమ్మటకు ప్రతినిధులందఱు సంగీకరించిరి. ఆజేతమున కీడుజకు రేవులలో ప్రకృతినిర్మితమై ఆ తుక్కుయొక కరమైనది బాంజిగ్ అను రేవు. జెక్కులకును పోలంకువారికిని తాత్కాలికముగా జరిగిన యేర్పాటులను జోస్టోవకులు ఒక చార్టును రాటి వెల్లెనూడ దనియు, యుద్ధ సంబంధమున నింకేమియు పనిచేయునూడ దనియు నేర్పలు బడినది. జెక్కులు పోలిషు కై దీలను వినుటజేసి పోలంకుకు రాక్షసిబొగ్గు మున్నగువానిని సరఫరా జేయవలెను. ఈ యేర్పాటు జరుగునట్లు చూచుటకు మిత్రమండలివారు 5 గురు సభ్యులు గల ఒక సంఘమును నియమించెదరు.

రొమేనియవారి ఆవయములు.

రొమేనియవారికి బుకోవి నాయకత్వం బానాలు అను భాగము బెసరేబియా, దోబ్రూజా, బ్రాస్వోవ్నోయా జేతములను గావలయునని ప్రేషియనోగారుచెప్పిరి. ఈవిషయమున సంధిసభవారితోర్పాటును జరుగువలయు మిత్రమండలి నేను బ్రాస్వోవ్నోయాయందలి బానాలు అనుభాగమును ఆక్రమించుకొని బోల్షి స్కవతము వ్యాపింపబడనే జేయవలెనని వారు చెప్పిరి.

రొమేనియా ఆశయములనుగూర్చి యోచించుటకు గొప్పజేతములలో ప్రతిజేతమునకును ఇద్దఱు ప్రతినిధులను నియమించి పని చేయించుటకు సంధిసభాసంఘము వారు నిశ్చయించిరి.

గ్రీకుల కోరికలు.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—గ్రీకుల ఆశయములు రేపటిదినము చర్చకు వచ్చును. తీవ్రమగు చర్చజరుగునని యూరొంక బడుచున్నది. మాతనజేతమును గ్రీకునందు చేర్చుకొనుటకును ఎయిడెన్ నందలి విలాయటు అనుభాగమును కలుపుకొనుటకును ఏషియా మైనరులో విచారించండి విలాయటులకును గల జేతమును స్వాధీనపఱచుకొనుటకును గ్రీకులు కోరుచున్నారు. దోడెకనాసిస్, ఇంట్రాను, టెనిడాస్, నైఫ్రిస్ జేతములను, బల్కేరియను తేస్ కురుష్క, తేస్ జేతములను నల్ల సముద్రముకలుకును జేతములనుకొనుటకును గ్రీకులు కోరుచున్నారు. ఇట్లు గ్రీకుజేతపు నూతనపరిచార్డు చట్టాల్లా పంక్తితో సరిగ్ నుండి కాన్ స్టాన్టినోపిలును ముఖ్యపగరముగ గల నూతన అంతర్రాతీయ జేతమును పెద్ద గ్రీకును జేతమునను.

జకో పోలంకు జేతములవారి ఒకంబడిక.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 1:—రెమెయిన్ మండలమును గురించి తాత్కాలికముగా జనుపోలంకుజేతములవారికి జరిగిన ఒకంబడికను పోలంకుకు జెట్టు సంధిసభాప్రతినిధుల నిమిత్తము నిర్ణయింపబడిన విధులను సంధి మహాసభవారు సేతు నిర్ధారణ జేసిరి. రమేనియా హక్కులనుగురించి బాగ్రియానో గారు నేడు వివరించిరి.

పోలంకు సమస్య.

లండను, జనవరి 31:—మధ్యాహ్నము పంచమహారాష్ట్రముల ప్రతినిధుల సమావేశము జరిగినది. బ్రెస్టుకు పారి క్రామికపరకాలలోని పనిని గూర్చి తాత్కాలికపు టేగ్నాటులనుచేయు విషయమున పోలంకు జకోపావకు రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు తన యభిప్రాయములను పోలంకునకు జెట్టు కేర్పడిన మిత్రమండలిసంఘమువారికి తెలిపిరి. గాన వారు తమ నిశ్చితమును మహాసభవారికి తెలిపిరి. మహాసభవారు రాష్ట్రీయవిభజనవిషయములను పరిష్కరించువరకును బ్రెస్టును పరిశ్రమలను పోలంకు జనురాష్ట్రములవారిలో కలిపి నిర్వహించుటనుగూర్చి నిర్ధారణచేయుటకు పోలంకుకు మిత్రమండలి సంఘమును పంపుటకు మహాసభవారు నిర్ణయించిరి. తెమే క్యరు బనటులను గూర్చి రమేనియా సెర్వీయా జేతములవారు వారివారి హక్కులను తెలిపిరి.

గ్రీకువారు నై ప్రెమరు కోరుట.

రోము, జనవరి 30:—క్రమముగ నై ప్రెమరు గ్రీకువారి కోరుటనుని వెరిజలను గారు సమ్యక్ముతో పరిశీలనిత్రీమ్యాను పత్రిక ప్రాసినది.

నానాజేత సంఘము.

అస్కియతుగారి భావములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:—నానాజేత సంఘమును ముఖ్యముగా నేర్పరచలేన అయాజేతములందు జేతములనుకట్టులను అధికారములను నానాజేత సంఘమువారు గౌరవింపవలెను. ప్రపంచ యంతయు సర్వసంకరత్యాగ మొనరించి అన్ని జేతముల కార్యములను నిర్వర్తించుట కొక ధర్మకర్తల సంఘము నేర్పరచుటలేదు. స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధులకు స్వయం నిర్ణయమును స్వపరిపాలనమును మూలాధారములు. వ్యక్తిత్వ పరత్యాగ మొనరింపవలెనని ఏరాష్ట్రమువారినికొకనూడదు. అంతర్జాతీయ విచారములను పరిష్కరించు వధికారము నానాజేత సంఘమున కుండవలెను. ఆయుధసాయుధుల పరిశీలనమును గూర్చి జనరలు స్పష్టమగు తెలిపినభావము సుంజనము. నానాజేతసంఘమువారికి సేబాబలము కంటె ఆర్థిక నైతిక బలమే కార్యనిర్వహణమున కధికముగ తోడ్పడును. యుద్ధానంతరసాంఘికవిధ్వంస నడండుటకు నానాజేతసంఘముండి తీరవలెనని ఆల్బర్టుహోజులో అస్కియతు గారు రుక్మసిందిరి.

అఫ్రికాలో మార్పులు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—బ్రిటాన్ లిట్టివాక్రింద నున్నపుడు బ్రిటను ప్రాన్సుజేతములవారికి జరిగినసంధి ననుసరించి బ్రిటను ప్రాన్సుజేతములవారి కియ్యబడిన భాగముల నిపుడు

బ్రిటాన్ లిట్టివాక్రింద నున్నపుడు బ్రిటను ప్రాన్సుజేతములవారికి జరిగినసంధి ననుసరించి బ్రిటను ప్రాన్సుజేతములవారి కియ్యబడిన భాగముల నిపుడు

జర్నలు

బ్రెమెనులో స్పార్టకిముల అల్లరులు.

అమెస్టరుడెం, ఫిబ్రవరి 2:— బ్రెమెనులో స్పార్టకిములనుల అల్లరులుమెండుగ మండుటచే నవటలల్లరులు తగ్గినగాని ఆహారసామగ్రిల నాకలవటికి రావలసినందున అల్లరులనడగించుటకు నోస్కిఉత్తరువు ననుసరించి బ్రెమెనువారతమునా రచటికి నేను ఫింగులను పంపిరి.

నై నికోద్యోగులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:—ఉద్యోగ లాంఛనములను దీసి జేయవలెననిక్రొత్తబంధన పనికిరాదు. సోవియటుల ఏర్పాటు మాడెదు చిన్నముల నిన్యకధలిని మరలనేర్పరచవలెనని నై నికోద్యోగులు బ్రెస్టులో సమావేశమై తీర్మానించిరి. సోవియటుల నెత్తివేయుట సాధ్యముగాదు. నై నికోద్యోగులు వారిలో సమరసభావమును పాటించవలెనని యుద్ధమంత్రు నుడివెను.

బ్రెస్టు సభ.

బ్రెస్టు, ఫిబ్రవరి 2:—అంతర్జాతీయ సాంఘిక మహాసభ 8-వ తేదీన సమావేశమగును. బహుళః గ్రాంటింగు గా వ్యక్తతవహించెదరు. ఈ క్రిందచెప్పబడిన విజేతప్రతినిధులు సభకొఱకు వచ్చిరి. ఆంగ్లజేతము 10. ఇందు పార్లమెంటు సభ్యులగు తామనుగారును (వీరు సర్వకాలిసాభాభివృద్ధ్యసంఘమునుగూర్చి బ్రిటిషుభావమును చెప్పదురు) రాంసేమెక్లొ వాల్సు, ముగ్గుబిన్నింగు (వీరు అంతర్జాతీయసమస్యలను గూర్చి రిగ్రిటిషు భావములను చెప్పదురు) జర్మన్ 9. షెర్ మాస్, హర్ ఎస్టర్, స్వీడను 1 బాహేమియా 6. స్వీడీయా డెన్మార్కు నార్వేజేతములు చెరి 6 గురు ప్రతినిధులు. హంగరీ 3. ఫ్రాన్సు బల్గేరియా, రష్యా, ఫిన్ లండు, బాల్కయాజేతములు చెరి 2 ప్రతినిధులు హోలండుగ్రీసు, లెట్టుండు జేతములు చెరి 1 ప్రతినిధి.

ఫిబ్రవరి 3:— అంతర్జాతీయ కార్మికసభా ప్రతినిధులందఱును వచ్చిరి. సర్వకాలిసాభాభివృద్ధ్యసంఘమును గూర్చి యు, జేతసమస్యలను గూర్చియు, అంతర్జాతీయ కార్మికవ్యవహారములను గూర్చియు చిత్తు రిపోర్టులకు తయారుచేయుటకు మూడు సంఘముల నేర్పలుమటకు నేటిరాత్రి వోక్ల నునందు జరిగిన సభలో నిశ్చయింపబడినది. ఈ సంఘములో రాష్ట్రపు వారము తమరిపోర్టులను నివేదించెదరు పారిసునందు సమావేశమగుచున్న ప్రేషుయూనియను సభ్యులు ఇంకొక సభ జరుపుటకు బ్రెస్కి వచ్చుచున్నారని తెలియుచున్నది. వీరు ప్రేషుయూనియనుల వారికి, కార్మికమహాసభకును సంయోగానుకూల్యములగ జరుగుటకు ప్రయత్నింతురు. అందఱును కలిసి ఒకపరిసభ జరుపుదురు.

స్పార్టకిముల అల్లరి.

లండను, జనవరి 24:— రైటరుగారి ఆంష్టర్ము విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.— స్పార్టకిము అత్తరసముద్ర ద్వీపకానులను విశేషముగ బాధించుచున్నాడు. గ్రామములను కొల్లగొట్టుచున్నాడు. పారిగోలాండునకు దక్షిణముగ హంగరూగులో 200 మంది దిగిరి. కాని అచటికాపురలైనవి కలువార నోడించి బందిఖా నాయం దుంచిరి.

ప్యారిసు ప్రాకారములు.

లండను, జనవరి 12:— ప్యారిసు ప్రాకారములను పగులగొట్టుటకు వరాను నైకాధికారు లంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు 478 యకరముల భూమిని బాగుచేసి విక్రయించెదరు. అందులో ఎనిమిదవ వంతులో తోట జేయవలెను. దారిచుట్టును పనివారికి కిండ్లు గట్టువలెను. తక్కిన ప్రదేశము పొరుగులకును, ఆటలకును వినియోగింపబడును.

వాణిజ్యవిమానప్రధము వయ్యాయి.

లండను, జనవరి 31:—పగ్గిరినయను బిలరెన్ బెలియనునకు ఆహారపదార్థములను విమానములని కేర్పాటు చేయబడినది. బ్రిటిషు యుద్ధవిమానము రుపబడినది. అవి ఘాట్స్టోను ఘాటులయభ్యుజరుపుటవెంటనే పోగిరంభమగును.

[ఆంధ్ర గ్రంథము లెట్లు?

వృద్ధికి రావలెను.]

కా. రంగప్పగారు, బి. ఏ.

ఆంధ్రభాష అంధ్రభాషకన్న పెక్కుగా ప్రచారము కనుచున్నందున సర్వవత్ విదితము. ఇందుకు గారణము లనేకములున్నవి. వానిలో గొన్నిటి మాత్రమే చెప్పట మదాహరించెదను. మన మాంధ్రప్రభుత్వమునకు లోబడియుండు మొదటి కారణము. సాధారణముగ రాజ్యాధికారుల జేషభావల ననుకరించుట మన జన్మభావమై యున్నది. పూర్వము మన జేషభావమునకు యావగరణ లాభ్యులచే జయింపబడి యార్య భాషకు సంస్కృత భాష యందును సార్వభౌమికతను సాధించుటకు వారి సాగరక జేషములందును మిగుల సాసక్తి జూపి వాని ననుకరింప మొదలిడి కొంతవరకు వారి తోడ దులదూగుట మనమెఱిగిన విషయమే. ఈ యనుకరణ బుద్ధి లేనిదో ప్రభువులతో గలసి మెలసి యుండుట సంభవ మని వారిదిగరకే గ్రహించిరి. కావుననే ఆంధ్రప్రభువులయెడ సయితము వారి హింసితీ రర్పించగలగుదు మేమో యను భ్రాంతిశక్తి మనము వారి జేషభాషాచారములందుఁ బ్రవీణుల మగుటకుఁ బ్రయత్నించుచున్నారము. ఇందువలనఁ గొంతభాషను గొంతవృత్తిని గలగక మానదు. ఐన లాభ కరమగు భాషాభాష మన ప్రస్తుతాంశము. జేషాచారముల నింకొకటి విచారితము.

భాషాప్రచారమున కుపకరణమగు వాక్యమును గ్రంథ ములు వార్తాపత్రికలు మాసపత్రికలు మొదలగు వాని మూల మున నిర్మింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రవాక్యమును దినదినము వృద్ధి యగుచున్నది. అందున నీయుద్ధాంధ్రభాషనుండి యిప్పటివరకు, కాగితముల జూచును సయితము సరకు కొనక తండోపతండములగు గ్రంథములు బయలుపడెడిచున్నవి. కొన్ని సందర్భములవలన గొన్ని వార్తాపత్రికలు నశించినను వానిబదులు రెట్టింపుగా వృద్ధిచెల్లి పత్రిక బద్ధులై లోకమున కావ్యర్థము గొప్పగా వృద్ధిచెల్లిచుటగాని యాధునయమునకు దావిర్పించు గ్రంథముదాహరణకు లెక్క యుండదు. కాని, యీ యుద్ధ మం దాంధ్ర భాషా ప్రస్తుత మం త గా వికసించక పోయినను మనభాషకు కీ సహజ కవిత్వాభివీ యత్యధునముగ నుండినది. చూడుడు. కురుపాండవ యుద్ధా నంతరము శ్రీమహాభారతమున, ఆర్యాకార్యయుద్ధానంతరము రామాయణము మొదలగు పద్యగ్రంథము లుప్పలి నేటివరకు ననుపమానాచార్యచేత జనకములై యున్నవి. కాని యిటీవలి గ్రంథ సంఖ్య చాల స్వల్పమగుటకు కాక నీరసములై చర్మిత చర్మణములై కేవల బాలబాలికాపాదసంధానములై కొన్ని గ్రంథములు చూపబడుచున్నవి. ఇంతియ కాక బుద్ధుడ సంకలించుటకు మాసపత్రిక లెన్నియో వాక్యము యకునక ముందొక పక్కకుండి నుటియొక్క పక్కకు నలునక పాటి పోయినవి. ఇట్టి దుస్థితి తోచనీయదు. ఆంధ్రాంధ్రవాక్యము మూలముని తారతమ్యముల గనగోనుట కర్తవ్యము.

ఈ తారతమ్యములకు గారణములు పెక్కులు. అది రెండువిధములు. స్థూలమున్ను అని. స్థూల మనగా కంటికి సాదా గానగా కనబడునట్టివియు, బాహ్యము లై నట్టివియు నున్నవి. మనగా మానసికేగితములు. బాహ్యముల కారణములు మొదట విచారితము.

ఆంధ్ర భాషావిదులసంఖ్య ఆంధ్ర భాషావిదుల సంఖ్యకన్న మిక్కిలి ఎక్కువ. ఎందుకని, నిండ్లాండు స్కూల్ లెందు, ఆయిల్లెందు, అమెరికా ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికాలోని కొంతభాగము ఇండియా చదువులలో మూడవభాగమందలి పరిచయండు శ్రీపురుష లాంధ్ర భాషావిదులు. మన తెలుగువారన్ననో ఆంధ్ర రాజ్యమందలి కొందలు పురుషులు ఇంకను కొందలు శ్రీలు మాత్రమే. దీని ఫలము. ఆంధ్ర చదువుల లనేకము. కాన గ్రంథప్రయత్నము. తెలుగు చదువులను గ్రంథప్రయత్నము తక్కువ. మనలన సాంధ్రగ్రంథములు చాకగా వారము. కీ సహజ సహజమునాని గనగలరు. గొప్పగొప్ప పీఠముల పాఠశాలలయందు నెమిదకాలు లేక ఒక్క గొప్పగొప్ప పాఠశాలయే. మన గ్రంథములలో భారత భాగవత భాగవత కృష్ణ భాగవత చాకగా వారము సంధురేమో.

కాని ఆంధ్ర భాషావిదులతో మామట కనబడుముగానో (1) మనము మంచిప్రయత్నము కాకలయున్న భారతము భాగవతము 3-0-0 రామాయణము 15-0-0 వెల

మిగతకవిత్యల కావ్యము లాకొక్కటి 1-8-0 కుఁ దక్కుగ వారము. మంచి కాగితములు మంచి అచ్చు నిర్మింపు గుణములని గర్వింక జనువులను బుద్ధిపాములు. ఆంధ్రగ్రంథములకిది యుండిన వెలలధికము. వీడ చదువులకుఁ గొనుట కష్ట సాధ్యము. కాన వా రెవరయిదైనన కాని పుస్తకభాండాగారములలో నుండికాని పుస్తకముని చదువుట తటస్థించును. దీనిఫలము కర్మకు పుస్తకము తక్కువ వెల లధికమగుట. భారత భాగవత రామాయణాదుల కథలు గొప్పలని యందుకు కాఁబోలు. ఆంధ్రగ్రంథకర్తల కావ్యముల సంపుటములు విడివిడి భాషభూమిలగు వెళ్లెరు సందర్భములు ఘట్టములు నాటకములు వ్యాసములు విద్యునములు మొదలగు వానితో నిండి నిలిచివున్నందులై యున్నవి. ఒక్కొక్క పుస్తకము సాధారణప్రతి నిర్మింపుమును మంచి కాగితములతోను విలువ ముద్రయముతోను 1-8-0 కన్న పెక్కువకాదు. మన యాంధ్ర గ్రంథములు సయితమిట్టివిధమున ప్రకటింపబడినచో మిక్కిలి మేలగును.

ఇంక నూత్నములగు తారతమ్యముల నరయదము. ఆంధ్ర వాక్యము మాదినుండి పద్యరూపముగాను గద్య రూపముగాను గనబడుచున్నది. అనిగా పద్యకావ్యములు వేలు గద్యకావ్యము వేలు అందువలన నన్ను వాక్యముతో గూడిన పద్య కావ్యములు మండితులచే మాత్రము చదువబడుచుండెడివి. గద్య కావ్యములు పాపముల కనుమాయలై నవి. మన యాంధ్రభాష మొదటినుండి పద్యకావ్యములే కాని గద్య కావ్యములు లేవండే ననియే చెప్పవచ్చును. దీనికి ఫలము భాషాభాషము కొందఱు మాత్రమే యుండి పాపములగు సాధారణ ప్రజల నేటివరకు వాక్యములకు దాని పాదసూప కుండుట. ఇట్టిస్థితి కింకొక కారణము గలదు. ప్రభువులమన బ్రాహ్మణజాతియే చదువుట కర్తవ్యమని దీక్షింపబడి వారి మూలమున భారత భాగవత రామాయణాదుల భక్తిరశ్మిని విని యానందించుచువారలే. కాని చదువ స్వాతంత్ర్యము లేనివారనియే జెప్పబడుచున్నది. బహుసంఖ్యకు లగు ఆ బ్రాహ్మణులు చదువకుండుటంజేసి గ్రంథప్రకటకు నిస్తారము వీలు లేవండేను. ఇటీవల శ్రీ పురుషులందఱు చదువుచున్నాడు. ఇది మేము నకుఁ ద్రోవ. ఆంధ్రగ్రంథముల మన పురాణాదిపాదములతోగొన్ని మాపట్టి గ్రీకువాక్యములను ననుసరించి హామరుకవియొక్క బడెననఁ ఇలియడె అను గ్రంథముల పోలిక నెన్నును పెయికిక్విక్, మిల్లును. ప్యారెన్ లాట్టు అనువి మిక్కిలి ప్రాధికావ్యములై ఆమామకృత్యములతో నిండి గొప్ప ముద్దముల వర్ణించు సందర్భమున బహు నీతికథావిస్తారములై యున్నవి. కాని అటు విమర్శ గ్రంథములు మన యాంధ్రభాషయందును, సాంధ్రమందును బోల్చిచూడ మిక్కిలి భేదములు కానవచ్చును. ఆంధ్రపద్య కావ్యములు నాటకములుగానో స్వభావోపేతములగు పద్యములుగానో ప్రకృతిరసములుగానో కథాలంకార పద్యకావ్యములుగానో యున్నవి. పుస్తకభాగవత విరాసత్ములై నైజ సౌందర్యవర్ణనాతి బంధురములై వెలయు చిన్నచిన్న ఘట్టములు నేనవేలు వెళ్లెరు కవిత్యలచే వ్రాయబడి యిప్పటికిని జరుకెరుల వ్యాసయంబులలో నూతని కావ్యము గల్పించుచున్నవి. మనయాంధ్రభాషకు బురాణాదిపాదసేతర గ్రంథములు. కథాకావ్యము కొంచెమైనను, పుస్తకము నిండునయల చర్మితచర్మణములగు సలకారంబులతో ఆరమభివర్ణనంబులతో, శివ జేషవనములతో చదువుల కల్పించుచున్నవి. కథాకావ్యములు సొకమహాయన ప్రాసనే మతోక్కను ప్రోత్సహ మేర్పడు మాత్రము మార్చి మార్చి ట్టుంకును. పురాణాధ్యాయముల సర్వవత్ కల్పితములముల నెక్కువ వ్రాయబడినవి. కాన నొక్క యాంధ్రగ్రంథ మాయావ్రముగఁ చదివినవరకునే వర గ్రంథముల కల్పకలవై సంతగావారము ఒకజేత నింకగొన్ని కావ్యముల చదివినను గ్రాత్రవిషయములు స్ఫురింపవు. ఇచ్చట కవిత్వావిషయము కొంచెము వర్ణింపబడును. కవియన నెక్కడు? కవికిగి తలదానిని భేదమేమి? పదముల సేకరించి గణముల గూర్చి, యతిప్రాసల సేర్పటించి యితరులభాషలు లలంకారముల వొంగిలింది కథాప్రాసలతోను మేడి, శబ్దాల మతోడ బొమ్మరిద్దము నూపి నిండులై నున్నవి. బహు ల్పటిది యనుక భేదాలము ప్రాసవిశేషంబులఁ బఱచి, శ్లేషమై పుణి నెఱచి నేకవి నేకవిని చెంగలింపిమాత్ర కవి యగునా? కాదు.

మ. కవి నాగాను రసజ్ఞు లేగలగ చుట్టాడముగొని తి మనీకంబుదయే నే కవి నాకే హాస్యముగాజే పుస్తక గ్రంథము వాతిక ప్రమాణచతురోపాయలగ వాస్తవ్యపుత్ కవులింకందలు గల్లవావో యవస్థ గర్వింపగా నేటికిన.

అని యనినటుల నప్పుడప్పుడు లోకానుభవములన కవివ్యాస యమున పుట్టుభాషను లగాధములై గంభీరములై నయుద్ర తరంగములలై నున్నాంగి వ్యాసయము పట్టచాల బుద్ధి శబ్ద రూపమున వెల్లివిరియుననే కవిత్. అదియే రసము. అచ్చురము. ప్రాణము. దాని యుత్కరణశబ్దము. అట్టి శబ్ద మున్నుట మైన గానం బనంబడు. సంగీతము వ్యాసయచి త్రితము. ముప్పలైన యర్థగోచరంబ మేధోలక్షణము. ఇది సాహిత్యంబనియెన్ను బడు. సంగీత సాహిత్యంబులకు ప్రాణము, గనము, భావము ఇవి లేనియెడల కవిత్వము సర్వాంగభూషితమైన శరము. ఇట్టిది వ్రాసినాడు కవియను నాయంబుకర్తవ్యము కాదు. ఆంధ్రభాష పోషకునడకు నాతని యవచముల కవులు కారవి గర్వింపబడిరి. మన యాంధ్రభాషకు ననేకవర్ణ నీ నాటిక జేసి యుండుట మిక్కిలి చింతాకరము. కాలతేజాచారముల మారు గనంగొని ప్రకృతి పురుషత్వముల నొకటితో నొకటి కాత్మ మూలమునఁ దూచి మనజన్మభాషావాడుల బరీక్షించి భూత భవిష్యద్వర్తమానకాలాల్లు భాషాల్లు విలసిల్లిన సాంధ్రకవి సింహులగు పెరిసెక్, అర్నాట్టు, ప్రాసెంగ్, క్లెవ్లెన్, బర్నెస్, పెర్సీ, కీట్సు మొదలగువారితో మన కవులఁ బోల్చి నెన్నును సాధ్యమగునో అప్పుడు మనము ధన్యులగుము. మరి యొక్కటి. శ్రేషాది శబ్దాలంకారములును మెదడు గట్టిపడునట్లు పఠకురుచెప్పు కట్టిపెట్టుపడేములును, అతికఠింపడ ప్రయోగ ములును, అసాధారణ నైఘంటికసాండిత్యము నీ యాంధ్రకవు లందు మచ్చునకైనను దొరకరు. ప్రతిపదము భాషభూమి. ప్రకృతికాత్మ సమృద్ధిగా నుండు ఘట్టములన్నియు చిన్న చిన్నవి గాను మధురము గాను ఉత్సాహోత్తేజములు గాను మానసస్వభాషను విరంజితము నవనోన్మోదాంధములై మానస వ్యాసయం బండునగియు లగుచున్నవి. అట్టి కావ్యములచే మన యాంధ్రభాష నింపనలెను. సాధారణప్రజలు సయితము వీరిని గొని యానందించుటకు నీమాన్మ ముకప్ప వేలులేను. ఇంక నాటకముల గుఱించి విచారితము. ఆంధ్రనాటక కవిత్వా పితామహుడగు నిల్లియం పేక్సిసియర్ అనువాని నాటక రచనా విధానములు మన యాంధ్రనాటకరచనావిధానము లతోఁ బోల్చి చూడము. నేను నాటకములు తామర తంకర లుగా బయల్పడెదల మున్నవి. కాని కొంతవరకు స్వల్ప సంఖ్యాబలే. కారణము మన నాటకములన్నియు నెక్కిక్కటి 1-8-0. పేక్సిసియర్ 32 నాటకములును అతను వ్రాసిన రెండు ప్రబంధములును భాషనిరూపక పద్యపరములును కలిసిన సంపుటము 1-8-0 కాన సాధారణ ప్రజసహిత కొన గలదు. ఇదియుగాక ఒక్కొక్కనాటక మెన్నిమాముల చదివినను క్రొత్తవింతలు చూపబ్బును. అందులోని యొక్కొక్క పదము రక్తములతో దులహపరచును. ఒకపాదెప్పిన యాక మానము మఱి యాతని పుస్తకములయం దెక్కడ వెదకినను గానపడదు. నదిరసనిత్యము లగు నాతని నాటకముల నదేని పూర్వకాలెందరో వ్రాసిరి. కాని యాతని తరువాతినా నాతని ననుకరింపఁ దలపడి విభులయేకంబు లైరకుట కెంతయు సుంది యులేను. పేక్సిసియర్ వ్రాసిన కథలలో నొక్కటివేని స్వరసాంకల్యము కాదు. ప్రాతకథ నెత్తికొని మాతనభారముల నిమిడ్చి యభినవ పాత్ర వైచిత్రి నెఱపుచు యాతనకాళ ల్లమై యున్నది. అతను వ్రాసిన నాటకముల రి విషయాంక ములుగాను తెక్కిన విషయాంకములుగానే పరిణామము జెందినవి. ముఖ్యముగా విషయాంకములతో నొక్కొక్క భాషా మనము లక్షించి చూచిన నన్ని భాషలు లును మనయందుండునట్లు మనము కనుగొనుటయే కాక మూడు చచ్చుచారి మానసములును మనకు గరతలామలకంబులుగ నుండునటుల వోవ్వయికాదు. కైలి మిక్కిలి వ్యుచిత్రగాను నాతిక కవియుగాను రసోదితముగాను సాధారణ ప్రజ కర్మగు నట్లుగాను వాతాలపువారి వాక్యముచూపమును దెలుపుకొట్టి గాను భృగవద పుస్తకభాష స్వర్ణకాత్ర పుస్తకభాషావైకాత్యముగా నుండును. గణముల చరణగోనక, కైలిన్న భావప్రాధాన్య మునై చుటియుంటి మించి కవిత్యముల నాతడే సార్వ భౌముఁ జెనెదగు. మన యాంధ్రనాటకకర్తలకు కైలివై నుండి నంతయాదినము భాషామై నుండియుండు గానునడు. క్రేణుల పేయముగా వ్రాయబడినవి భావరంజకము గాను మానస సో భర్తముల ననుసరించి వ్రాయుటకన్న చాల కష్టతరమని మన వారి యభిప్రాయము. క్రేణులభాషను వ్యక్తప్రబంధ మునట లో భేదములందుట భూషణము కాని ఎల్లప్పుడును భక్తి దర్శకములై నీమృగజేకము లైన మనవ్యాసంగములుగా నాటకరంగముల మాన్చుచుండు నోవరమును. పురాణ గాధలే మాన్యకముగా నుండునని హాస్యముతోనో, బూతు

సంధిమహాసభా విశేషములు.

రహస్యసంఘాలను తృప్తిచేయుట.

జర్నలు అధినివేశనములు

(ప్రాసంగికము)

సెర్వియన్ వారి వాంఛలు.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:—రమేనియా సెర్వియన్ జేతముల వారికి జరిగిన రహస్యసంఘిని రద్దుపరచుటకును బనంతు తెచ్చుకొనుటకు సెర్వియన్ వారే యుంచుకొనుటకును సంధిమహాసభవారు పరిష్కరించిరి. గాన డాలబాటియాలో ఇటలీవారికి రేవుస్థలములన్నియు రహస్యసంఘిగూడ రద్దుకాగలదని సెర్వియన్ వారి వాంఛించుచున్నారు.

జర్నలు అధినివేశనములు.

ఆస్ట్రీలియనుల భావము.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—మాటికు ప్రతివాదప్రతినిధి హ్యూగ్స్ మంత్రిగారితో మాట్లాడగా సంధిసభవారు పరిష్కరించుచున్న ప్రయత్నమునందలి జర్నలు అధినివేశముల పరిష్కారము విషయమున జేసిన యేర్పాటును సరిలేదని చెప్పిరి. ప్రస్తుత సమయమున సంధిసభయే నానాజేతసంఘము. కాన ఆజేతముల అధికారాధిపత్యములను గూర్చి ఈ త్రైత్యములను సంధి సభయే నిర్ణయించి తీర్మానము ఆమలు జరుపవలసియుండును. ఆస్ట్రీలియనులకు న్యూగిని జేతవిషయము అంతర్జాతీయముగా నున్నదని హ్యూగ్స్ గారు నుడిచిరి.

ప్రింకిపో మహాసభ

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—ప్రింకిపో మహాసభకు మిత్ర మండలివారియాహ్వానమున క్రిమియావారసమునా రాజ్యము మాత్రము ఆంగీకరించిరి. కాన ఆనూచన పూర్తిక వ్యర్థము కాలేదు. వ్యర్థమగుచో ఏమి చేయవలసినది మిత్రమండలి వారు యోచించలేదు. దక్షిణ రష్యానుండలి మిత్రమండలి సేనలు సమాద్రతేవులను మాత్రము స్వాధీనమునందుకొని వారిని కాపాడుచున్నారు. ఆర్మేనియన్లలో బోల్షి విక్రమము నూతనముగా గలిగినది కాన మిత్రమండలి సేనలు వారికి సురింత చేయవలయున్నది. ఆర్మేనియన్ల స్థితి అంత విషమముగా లేదు. రష్యా యితరభాగములందు బోల్షి విక్రమము అంత బలవంతముగా నుండక చెల్లెచెడలె యున్నారని తెలియుచున్నది. ఈ క్రేయను జేతమున రైతులలో మాట్లాడి కనుండి (సారి భూములను స్వాధీనపరచుకొన వున్నచో) బోల్షి విక్రమము ప్రతికూలముగా నుండున పోలంకు జేతసంధిసభమున సరిపాదు లింకను నిర్ణయించబడనేలేదు. పోలంకుజేతము నకు సమరతీరము నిచ్చుటకు ప్రతినిధులందఱు సంగీకరించిరి. ఆజేతమున కీయజను రేవులలో ప్రకృతినిర్మితమై ఆ తుల్యయోగ కరమైనది బాంబెన్ అను రేవు. జెక్కులకును పోలంకువారికిని తాత్కాలికముగా జరిగిన యేర్పాటులను జాగ్రత్తపరచు ఒక పాదురు నాటి వెళ్లకూడదనియు, యుద్ధ సంబంధమున నిశ్చయము పనిచేయకూడదనియు సేర్పాటు జరిగినది. జెక్కులు పోలిషు కై దీలను విడుదలజేసి పోలంకుకు రాక్షసిబొడ్డు మున్నగువానిని సరఫరా జేయవలెను. ఈ యేర్పాటులు జరుగునట్లు చూచుటకు మిత్రమండలివారు 5 గురు సభ్యులు గల ఒక సంఘమును నియమించెదరు.

రామేనియావారి ఆశయములు.

రామేనియావారికి బుకోవి నాయకులందలి బానాలు అను భాగము తెనలేనియా, డోబ్రూజా, బ్రూస్నిస్వెనియా జేతములను గావలయునని ప్రేషియనో గారుచెప్పిరి. ఈ విషయమున సంధిసభవారితో మాట్లాడు జరుగుటకు మిత్రమండలి సేనలు బ్రూస్నిస్వెనియానుండి బానాలు అనుభాగమును ఆక్రమించు కొని బోల్షి నిఘోషము వ్యాపింపజేసెద జేయవలెనని వారు చెప్పిరి.

రామేనియా ఆశయములనుగూర్చి యోచించుటకు గొప్పజేతములలో ప్రతిజేతమునకును ఇద్దఱు ప్రతినిధులను నియమించి వని చేయించుటకు సంధిసభాసంఘము వారు నిశ్చయించిరి.

గ్రీకుల కోరికలు.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—గ్రీకుల ఆశయములు రేపటిదినము చర్చకు వచ్చును. తీర్మానము చర్చజరుగునని యూగొంప బడుచున్నది. నూతనజేతమును గ్రీకునందు చేర్చుకొనుటకును ఎయిడెన్ నందలి విలాయతు అనుభాగమును కలుపుకొనుటకును ఏషియా మైనరులో వివాదముండి విలాయతునుకల గల జేతమును స్వాధీనపరచుకొనుటకును గ్రీకులు కోరుచున్నారు. డోడెకనాసిస్, ఇంట్రాగు, టెనిడాస్, వైఫ్రిన్ జేతములను, బల్కేరియన్ తేర్స్ తురుష్క తేర్స్ జేతములను నల్ల సముద్రముకలుకును వశపరచుకొనుటకును గ్రీకులు కోరుచున్నారు. ఇట్లు గ్రీకుజేతపు మాతన సరిపాదు చట్టాల్లా పంక్తితో సరిగ నుండి కాన్స్టాన్టినోపిలును ముఖ్యనగరముగ గల నూతన అంతర్జాతీయ జేతమును పెద్ద గ్రీకును జేతములను.

జకో పోలంకు జేతములవారి ఒకంబడిక.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—జెస్సెయ మండలమును గురించి తాత్కాలికముగా జుజుపోల జేతములవారికి జరిగిన ఒకంబడికను పోలంకుకు వెళ్లు సంధిసభాప్రతినిధుల నిమిత్తము నిర్ణయించబడిన విధులను సంధి మహాసభవారు సేచు నిర్ధారణ జేసిరి. రమేనియా మాట్లాడునగుంచి బ్రాజిలియానో గారు నేడ వివరించిరి.

పోలంకు సమస్య.

లండను, జనవరి 31:—చుధ్యన్నాను పంచమహారాష్ట్రముల ప్రతినిధుల సమావేశము జరిగినది. జెస్సెయ పారిశ్రామికపరకకాలాని పనిని గూర్చి తాత్కాలికపు టేబులులనుచేయు విషయమున పోలంకు జకోస్లావకు రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు తమ యభిప్రాయములను పోలంకుకు వెళ్లుట కేర్పడిన మిత్రమండలిసంఘమువారికి తెలిపిరి. గాన వారు తమ నిశ్చితమును మహాసభవారికి తెలిపిరి. మహాసభవారు రాష్ట్రములవిభజనవిషయములను పరిష్కరించువరకును జెస్సెయ పరిశ్రమలను పోలంకు జుజురాష్ట్రములవారిలో కలిసి నిర్వహించుటనుగూర్చి నిర్ధారణచేయుటకు పోలంకుకు మిత్రమండలి సంఘమును పంపుటకు మహాసభవారు నిర్ణయించిరి. జెమేల్స్ కు బనంతులను గూర్చి రమేనియా సెర్వియన్ జేతములవారు వారివారి మాట్లాడుట తెలిపిరి.

గ్రీకువారు సై ప్రెమెను కోరుట.

పారిసు, జనవరి 30:—క్రమముగ సై ప్రెమెను గ్రీకువారి వశమగునని తెలిపినవారు సమృద్ధముతో పరిశీలనజేయుటకు పరిశ్రమ వ్రాసినది.

నానాజేత సంఘము.

ఆస్ట్రీలుగారి భావములు.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:—నానాజేత సంఘమును ముఖ్యముగా సేర్పరచవలెను ఆయాజేతములందు జేతములమాట్లాడుట అధికారములను నానాజేత సంఘమువారు గౌరవించవలెను. ప్రపంచ మంతయు సర్వసంగపరిత్యాగ మొనరించి అన్ని జేతముల కార్యములను నిర్వహించుట కొక ధర్మకర్తల సంఘము సేర్పరచుటలేదు. స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధులను స్వతంత్ర నిర్ణయమును స్వపరిపాలనమును మూలాధారములు. వ్యక్తిత్వ పరిత్యాగ మొనరింపవలెనని ఏరాష్ట్రమువారినికోరకూడదు. అంతర్జాతీయ వివాదములకు పరిష్కరించు సభికారము నానాజేత సంఘమునకు యుండవలెను. ఆయుధసాధుల పరిశీలనమును గూర్చి జనరకా గట్టుగూడ తెలిపినభావము సమంజసము. నానాజేతసంఘమువారికి సేనాబలము కంటె అధిక తైలిక బలమే కార్యనిర్వహణమున కధికముగ తోడ్పడును. యుద్ధానంతరసాంఘిక నిర్ణయము నడచుటకు నానాజేతసంఘముండి తీరవలెనని అల్బర్టుహోబౌ ఆస్ట్రీలు గారు రుకన్యనించిరి.

ఆస్ట్రీలుగారి మార్పులు

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:—ప్రిపోలి టర్కియాకింద నున్న తురుక్కులను ప్రాన్సుజేతములవారికి జరిగినసంధి ననుసరించి లిటను ప్రాన్సుజేతములవారి కియ్యబడిన భాగముల నిపుడు

ప్రిపోలితో చేర్చవలెను. ఎథియోపియా-ఇటలీ సామరీలాండులను కలుపుటకు జిబూతి-లిబియా సామరీలాండులను అధికారమునకు బద్ధమగు పద్ధతిని ఇటలీవారి సాలనముక్రింద నుంచవలెను. చిన్న ఆసియాలో లిబియావారి కింద మెసోపొటేమియాను ప్రాన్సువారికింద సిరియాను ఉంచు నెడల ఇటలీ వారికింద ఆదాలియాని లాయడు నుంచవలెనని ఇటలీ ప్రతినిధులు కోరిరి.

జర్మనీ

బ్రెమెనులో స్వార్థక్రమల అల్లరులు.

అమెస్టర్డం, ఫిబ్రవరి 2:—బ్రెమెనులో స్వార్థక్రమల అల్లరులు మెండుగ నుండుటచే నచటల్లరులు తగ్గినగాని ఆహారసామగ్రిల నొక లవటికి రావీలులేనందున అల్లరులందఱ గించుటకు నోస్పీక్ త్రైత్యపు ననుసరించి బెర్లిన్ వారసము వారిచేటికి సేను ఫిరంగులను పంపిరి.

నైనికోద్యోగులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:—ఉద్యోగ లాంఛనములను తీసి చేయవలెననుక్రొత్తనిబంధన పనికిరాదు. సోవియటుల ఏర్పాటు కూడదు. చిన్నముల నిచ్చుపద్ధతిని మరల సేర్పరచవలెనని నైనికోద్యోగులు బెర్లిన్ లో సమావేశమై తీర్మానించిరి. సోవియటుల నెత్తివేయుట సాధ్యముగాదు. నైనికోద్యోగులు వారిలో సమరసభాసమును పాటింపవలెనని యుద్ధమంత్రి నుడిచెను.

బెర్లిన్ సభ.

బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 2:—అంతర్జాతీయ సాంఘిక మహాసభ 3-వ తేదీని సమావేశమగును. బహుళ: గ్రాంటిగు గా వ్యక్తపరచినచెదరు. ఈ క్రిందచెప్పబడిన విశేషప్రతినిధులు సభలో ఆకు వచ్చిరి. ఆంగ్ల జేతము 10. ఇందు పార్లమెంటు సభ్యులగు తామసుగారును (వీరు సర్వకాలిసాభాభివృద్ధిసంఘమునుగూర్చి లిబియాభావమును చెప్పుదురు) రాంసేమెర్ట్ నాట్టు, ముఖ్యబర్నింగు (వీరు అంతర్జాతీయసమస్యలను గూర్చి లిబియా భావములను చెప్పుదురు) జర్మన్ లెమెర్, హార్న్ ఫెల్డ్, స్టీడెన్ 7 బాసేమియా 6. 8. స్టీయా డెస్కాన్సు వార్యజేతముల చెరిగి గురు ప్రతినిధులు. హంగరీ 3. ఫ్రాన్సు బల్గేరియా, రష్యా, ఫిక్లండు, బార్బియాజేతములు చెరి 2 ప్రతినిధులు హంబుగ్రిను, లెట్టుండు జేతములు చెరి 1 ప్రతినిధి.

ఫిబ్రవరి 3:—అంతర్జాతీయ కార్యకసభా ప్రతినిధులందఱును వచ్చిరి. సర్వకాలిసాభాభివృద్ధిసంఘమును గూర్చి యు, జేతసమస్యలను గూర్చియు, అంతర్జాతీయ కార్యకసభ వారములను గూర్చియు చిత్త రిపోర్టులను తయారుచేయుటకు మూడు సంఘముల సేర్పరచుటకు నేటిరాత్రి నోక్స్ నునందు జరిగిన సభలో నిశ్చయించబడినది. ఈ సంఘములో రాబోవు వారము తయరీపోర్టులను నివేదించెదరు పారిసునందు సమావేశమగుచున్న ప్రేమయూనియను సభ్యులు ఇంకొక సభ జరుపుట యొక్క వచ్చుచున్నారని తెలియుచున్నది. వీరు ప్రేమయూనియనుల వారికిని, కార్యకమహాసభకును సంయోగానుకూల్యములగు లాగుటకు ప్రయత్నింతురు. అందఱును కలిసి ఒకపరిసభ జరుపుదురు.

స్వార్థక్రమల అల్లరు.

లండను, జనవరి 24:—రైటరుగారి అంప్రదము విశేష ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.—స్వార్థక్రమల అల్లరసమృద్ధి పరచుటకును విశేషముగ బాధించుచున్నాడు. గ్రామములను కొల్లగొట్టుచున్నాడు. హెలిగోలాండునకు దక్షిణముగ బాంగరూగులో 200 మంది దిగిరి. కాని అచటికాపుడలపైని దులువారి నోడించి బందిఖా నాయకు యుంచిరి.

ప్యారిసు ప్రాకారములు.

లండను, జనవరి 12:—ప్యారిసు ప్రాకారములను పగులగొట్టుటకు వరాను నైనికోద్యోగ వారి లంగీకరించిరి. ప్రస్తుతమువారు 478 యంతరముల భూమిని బాగుచేసి విక్రయించెదరు. అందులో ఎనిమిదవ వంతులో తోట చేయవలెను. దారి చుట్టును పనివాండ్ర కిండ్లు గట్టుటకును. తక్కిన ప్రదేశము పార్కులకును, ఆటలకును వినియోగింపబడును.

వాణిజ్యవిమాన ప్రధము వయో య. ప్రతి

లండను, జనవరి 31:—ప్రతిదినమున ఓ పరిమాణమునకు ఆహారపదార్థములకు విమానములను కేర్పాటు చేయబడినది. బ్రిటిషు యుద్ధవిమానములను పంపినది. అవి ఫాన్స్లోను ఫుంబులయపుర్య జరుపుటకుంటే ప్యారింభయగును.

అని యెనినటలు నవ్వు దేవుడు లో కానభవములన కవివ్రాసె
యమన పుట్టుభావము లగాధములై గంభీరములై నుత్తర
తరంగములవలె నుప్పొంగి న్నాదయము పట్టకాల వదిలి కల్ప
రూపమున వెలివిరియునడ కవిత. అదియే రసము, అచ్యుతము.
ప్రాణము. దాని యావకరణకల్పము. అట్టి కల్ప మున్నటమైన
గానం బనంబడు. సంగీతము న్నాదయచిత్రము. నున్నట్లైన
యర్థగోచరంబు మేధోలక్షణము. ఇది సాహిత్యంబనియెన్నో
బడు. సంగీత సాహిత్యంబులకు ప్రాణము, రసము, భావము.
ఇవి లేనియెవల కవిత్వము సర్వాంగభూషితమైన కరము.
ఇట్టిది ప్రాణవాదు కవియను నాయంబున కర్తృకుం కాఁడు.
అంగంబున పోషనునకుం నాతని యుచయము కవులు కారని
గర్వింపఁబడిరి. మన యాంధ్రులున ననేకకవు లీ వానికిఁ జే
యుండుట మిక్కిలి చింతాకరమని. కాలజ్ఞానాచారముల మారు
గనుంగొని ప్రకృతి పురుషత్వముల నొకటితో నొకటి కాన్త్రు
మూలమునఁ దూచి మనజస్వభావనాడుల బరిక్షించి భూత
భవిష్యద్వర్తమానకాలజ్ఞు లట్లు భావజ్ఞులై విలసిల్లిన నాంగకవి
సింహు లగు పెరిసక, అర్జును, ప్రాసంగ్, కర్ణవర్ధన్,
బర్హన్, పెల్లీ, కేల్లు మొదలగువారితో మన కవులఁ బోల్చి
నెన్నఁడు సాధ్యమగునో అప్పుడు మనము ధన్యులగుము. మరి
యొక్కటి. శ్లేషాది శబ్దాలంకారములును మొదకు గట్టిపడునట్లు
సహమరు చెప్పి వట్టిసిక్కువడేశములును, అతికఠినపద ప్రయోగ
ములును, అసాధారణ నై సుంజికపాండిత్యము నీ యాంగకవు
లందు మచ్చునైనవని దొరకరు. ప్రతిపదము భావపూరితము.
ప్రకృతికాన్త్ర సమ్యక్తముగా నుండు ఘట్టములన్నియు చిన్న
చిన్నవి గాను మధురము గాను ఉత్సాహోద్వేజములు గాను
మానవస్వభావము నిరంతరము ననవోర్చికావిధములై మానవ
న్నాదయం బందున్ధగితము లగుచున్నవి. అట్టి కావ్యములచే
మన యాంధ్రభాష నింపవలెను. సాధారణప్రజలు నయు
తము వీరిని గొని యానందింతుటకు నీహర్షముకన్న నేమిలేదు.
ఇంక నాటకముల గుఱించి విచారించుము. అంగనాటక కవితా
పితామహుడగు చిల్లీయం షేక్సీపీయర్ అనువాని నాటక
రచనా విధానములు మన యాంధ్రనాటకరచనావిధానము
లతోఁ బోల్చి చూడము. నేడు నాటకములు తామర తంపర
లుగా బయల్పడటా చున్నవి. కాని కొనవారలు స్వల్ప
సంఖ్యాకులే. కారణము మన నాటకములన్నియు నొక్కొక్క
టి 1-8-0. షేక్సీపీయర్ 82 నాటకములును అతడు వ్రాసి
న రెండు ప్రబంధములును భావనిరూపక పద్యపరములును కలి
సిన సంపుటము 1-8-0 కాన సాధారణ ప్రజనసౌకర్యము కొన
గలదు. ఇదియు గాక ఒక్కొక్కనాటక మెన్నిమాత్రులు చది
వినను క్రొత్తనింతలు చూపుదురు. అందులోని యొక్కొక్క
పదము రక్తములతో దులమాపరచుచు. ఒకపరిచిప్పిన యావ
మానము మఱి యాతని పుస్తకములయం దెక్కడ నెదకినను
గానబడదు. నవరసదీపికము లగు నాతని నాటకముల నవధి
పూర్వవలెందరో వ్రాసిరి. కాని యాతని తరువాతినా నాతనిపి
ననుకరింపఁ దలపడి విఫలమనోరథు లైరెదట కంతయు సంది
యములేదు. షేక్సీపీయర్ వ్రాసిన కథలలో నొక్కటియే
స్వకపోలకల్పన కాదు. ప్రాతకథ నెత్తికొని నూతనభావముల
నిమిచ్చి యభినవ పాత్ర వైదిలి నెఱపుటయే యాతనికాక
ల్యమై యున్నది. అతడు వ్రాసిన నాటకములు 5 విషయాంశ
ములుగాను తక్కిన విషయాంశములుగానే పరిణామము
జెందినవి. ముఖ్యముగా విషాదాంతములతో నొక్కొక్క
భావము మనము అక్షించి చూచిన నన్ని భావములు క
మనయందుండునట్లు మనము కనుంగొనుటయే కాక ముంద
వచ్చుచారి మానవజనులు మనకుఁ గరతలామలకంబులుగా
నుండుననుట వోవ్యయ కాదు. శైలిమిక్కిలి స్పష్టమైనగాను
నాతికతనముగాను రసోచితముగాను సాధారణ ప్రజకర్థమగు
నట్లుగాను నాకాలపువారి నాద్యుచితములును దెలుపుకట్టిది
గాను కృష్ణపద కృష్ణభావ కృష్ణపాత్ర కృష్ణసృష్టపాత్రముగా
నుండును. గణముల చరణఁగొనక, శైలిన్న భావసాధారణ
మునై చుటయుండి మించి కవిత్వములో నాడే సాధ్య
భోముఁ జినదగు. మన యాంధ్రనాటకకర్తలకు శైలివై నుండి
నంతయాదరము భావమునై నుండిరట్లుం గానబడదు. శ్రవణ
పేయముగా వ్రాముగదలుట భావరంజకము గాను మానవసౌ
ధర్యముల ననుసరించి వ్రాయుటకన్న చాల కష్టతరమని ము
నారి యభిప్రాయము. శ్రవ్యప్రబంధము వ్యక్త్యప్రబంధ మనకు
లో భేదములుండుట సహజంబు కాని ఎల్లప్పుడును భద్రా
దర్శకములై నీకుష్టదేశకములైన సుపర్యాపరంకములుగా
నాటకరంగముల నుప్పురుగుట వోచరములు. పురాణ
గాధలే మాతృకలుగా నుండుచోని హాస్యముతోనో, మూర్ఖ

అను కృంగారముతోనో నాటకములనిపి పామరులను రసము పాత్రపోషణము మానవస్వాభావికమనోవ్యాధుడు ప్రతిబింబి తంబులైన భావములచేగాక, గేయములగు వద్యములు మొదలగు వానిచే రజంపగడంగుట గ్రంథవిస్తారమునకు మార్గము టయె. ఎందుకన నివి స్థిరములుకావు. నైజము స్వాభావికము స్థిరము. కాన స్థిరమమౌదమైన గూర్పు గ్రంథముల నెల్ల తెల్లప్పుడఁ గొనఁబూనుదురు. అప్పుడే గ్రంథములకు నాటక ములకు వికాసము.

ఇంక వచనగ్రంథములన్ని నో అంగ్లంబున వేనవేలందుటయే కాక కొన్ని కొన్ని గ్రంథములు 420000 ప్రతులవరకు కర్పగు చున్నవి. ఈగ్రంథముల విషయములఁ జూడ నత్యద్భుతమగు చున్నది. నవలలు విచర్యనములు వ్యాసములకు లెక్కయే లేదు. మన యాంధ్రంబున నిప్పుడిప్పుడు నవలాయగమందు పెక్కునవలలు లాన్నివి. కాని నీ వన్నియు నొక్కరి వదిలిన చాలాను పుటియొక్కపరిఁ చదువ బుద్ధి వోడమిదు. అంగ్లవచన గ్రంథము లెన్ని సారులు చదివినను తృప్తికాదు. మతవిషయైకము కాస్త్రములు వాఙ్మయ విచర్యనములు మన యాంధ్రవచనము లందఱ మిక్కిలి తరచుగానందును. అంగ్లంబున నిటుయే ప్రముఖ ములు. అందులన గొప్పపండితులు తమతమ భావములు, మన యాంధ్రంబున వద్యము లాధారమువలననే కాక, వచనమందు వ్రాయుటవలన వానికంతగౌరవము కలిగింది. మనపండితులు తమ పాండిత్యము తెలియచ్చునలెన నవద్యములే కావలయును. తేనివో నది విలువకురాదు. అంగ్లంబున నాటకములుసహితము వచనములందే వ్రాయుచున్నారు. ఇట్లు మనవారు నవలలే కాక యితరవిషయముల తమకుఁ గలభావములు వాంఛవచన మందు వ్రాసిన మేలగును. బాలకులకు కాకి గువ్వలకథలవలె వ్రాసిన నితరులకు నవి పనికిరావు. బాలకులు కొనరు. కాన నందఱ కుపయుక్తములగు గ్రంథము లందుట నుంచిది. అప్పుడే ఆంధ్రగ్రంథవిస్తార మగును.

అంగ్లంబున కత్తికాబలము మిక్కిలము. పూటకు గంజిలేనివారు సముత్తము 1/2 అకా నిచ్చి యొక్క చిన్నపుత్రి కనుగొనియందు దనయాకలి మఱచిపోవునట. మొట్టమొదట అదికక్షాస్థితిచే భృకటింపబడి స్పెట్టేటరు ట్యాట్లర్ ఆసు సాంఘిక పత్రికలకు దాక్తురు జాన్స్ రాంబల్ అనునది యు నిప్పటికిని రాజ్యాంగబలములలో నొక్కటియగు మానవత్రికలు. తమరాజ్యమందుండు సాంఘిక రాజకీయవాఙ్మయ మతైక కాస్త్రీయ లోపలులు సరిసేరు సమకట్టినవి. మన యాంధ్రపత్రికలన్ని నో మిక్కిలి క్రొత్తలు. సాంఘిక లోప ముల పరకుగొనవు. రాజకీయవిషయములకే స్థలము చాలదు. సాహిత్యకాస్త్రవిచర్యనలులకు వీలు లేదు. హాస్యముతో స్పెట్టేటరు సంఘ మకలంకము చేసిఁట అద్భుతప్రావీణ్యముచే గ్రంథకర్తల బాగోగులు చూపించినట్లు యాంధ్రంబున మరి కొన్ని పత్రికలందైన భాషాభివృద్ధి యలవడుచునటకు సంధియు ము లేదు.

మహ్మదీయులు, తుర్కీ.

లండను, జనవరి 22:—బాల్కనగారికి మహ్మదీయ నాయకులు కొందఱు వ్రాసిన లేఖన విమర్శించుచు నెట్లమి నిష్పత్తి గ జెల్లు: ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—తుర్కీతో యుద్ధ మొనరించుచుండుట తమకు కష్టముగా దొరికిన మహ్మదీ యులు సామ్రాజ్యపతము నవలంబించి విశేష సహాయ మొన రించుటవలన దోరితమువారు వారికొరకలను విశేషముగ నాదరించుట భావ్యము. వారి మతసాంప్రదాయములను సం రక్షించుట మనధర్మము. ఇప్పుడు జరిగినదంతజూచియు ఒట్టో మా ను ను ల్లా ను గా రే త మ మ తా ధ్య తు ల ని వారు భావించి వేసి అది కేవలము వారి క్య వహారమే. ఇంక తక్కినవిషయములలో మహ్మదీయులకును క్రైస్తవులకును మతవిషయమున నెట్టి యభ్యంతరము లేకుం డునట్లును రాజకీయ స్వర్థము లభయింతు నమానముగ నుండునట్లును మిగిలినందఱివారు తప్పకుండ తగిన యేర్పాటు లను జేయగలుగుదురు; వారిపాలకు లెవరైనయి వారి కవసరములేదు.

క్రియుత న్యాయపతి మాధవరావు పంతులుగారు:—మీరు మైసూరుదివాను అంతరంగిక కార్యదర్శిగా నిర్దేశించబడి రని తెలుపుటకు చాల సంతోషించుచున్నాను. సి. పుట్టయ్యగారు నహాయంతర కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి. ఇదివరకు మీరు ఇంగ్లాండు దేశమునకు బోయి, మాద్రాసుప్రభువులనుగూర్చిన విషయములను గ్రహించి వచ్చిరి. ఇదివఱకు మాధవరావుగారు ఆదిత్యాఖిలో, సహాయ కార్యదర్శిగను, పుట్టయ్యగారు ప్రభుత్వ ముద్రాకాలయందు అసిస్టెంటు మామంఠెంటుగను నుండిరి.

యమ్య
ఎస్టానియనుల యుద్ధము
స్టానువా, ఫిబ్రవరి 2:—ఎస్టానియను ప్రకటనము.. మానైస్యములు వాకునగరమును వట్టుకొని దక్షిణదిశగ ముందు కరుగు చున్నారు.

వెట్రోగ్రాడు నాక్రమింపవచ్చును
లండను, జనవరి 24:—స్వీడను దేశస్థానకులనుండి వచ్చిన వార్తలను బట్టి ఎస్టానియనులు వెట్రోగ్రాడు నాక్ర మింపవచ్చు నని తెలియచున్నది. బోల్షెవిక్కులు తమ గిడ్డం గులను ప్రధానశిబిరమును నోవోగ్రాడునకు మార్చుచున్నారు. మాఖ్యనగరమును యుద్ధ మొనరింపకుండగనే ఇచ్చివేయడని కొంటుటాట్టుకేగారు చెప్పి రని తెలియచున్నది.

వెట్రోగ్రాడు తిగరు బాటు.
పాల్సింగుఫోల్సు ఫిబ్రవరి 2:— వెట్రోగ్రాడునండి పరుకె తిగవచ్చినవారిట్లు చెప్పుచున్నారు. వెట్రోగ్రాడునందలి పూర్వ రువ్వైనికలలో కలహము సంభవించె ననియు మర ఫిరంగులయుద్ధము జరిగెననియు క్రాస్వా డెటువద్ద నుండినఫిరం గులు వెట్రోగ్రాడును ముట్టడించిరి. వీధులలో ననేకశవములు కూలియున్నవి.

అమెరికా సైనిక సౌక
లండను, ఫిబ్రవరి 2:—అమెరికా సైనిక సౌక, నరగాగా నెట్లు డెంబ్డిపాయింటునద్ద ఒడ్డుపట్టిపోయెను. పిమ్మట నది అచ్చటనే విడువబడెను.

విర్లండు
విర్లండు సితి.
లండను, జనవరి 24:—ఎకిల్ దీవియందు 1000 మంది జనలు ప్రభుత్వమువారివలన నిరుద్యోగపు బత్తాలను బడ యుచున్నారని అధికారులు ప్రకటించిరి. మార్షింగుఫోల్సు పత్రికా లండన్ డెర్రీవిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నది. లండన్ డెర్రీయందు పనివారు దొరకక సంక్షోభముగా నున్నది. అచట టను 400 నుండి 500 కలకు జనలు నిరుద్యోగపు బత్తాల ననుభవించుచున్నారు.

ఆస్ట్రీయా
వియన్నాలో బ్రటిషు సేన.
వియన్నా, జనవరి 22:—గతవారమున ఆహారపదార్థ ములబండ్లతో వారికు సేనవారు వియన్నాకువచ్చిరి. వియ న్నా ప్రజలు వారిని చాలగా నాదరించిరి. బడిష్టిల్లల కుచిత భోజనముకొరకు జరుపబడిన విశోదమున సేనకు సంబంధించిన భాండు మేళము జరిగినది. ఆ విశోదమునకు చాలమందివచ్చిరి. బర్గోమాపురు ను ప్రధాన రాష్ట్రాధ్యక్షులును బ్రిట్టు కలూరె లులో నై నికోద్యోగుల కాతిధ్య మొసగిరి. వారి కు నై నికులను వియన్నా క్లబువారికిని కాలిబంటి ఆట ఏర్పరుపబడెను గాని వర్ష మువలననది సాగ లేదు.

డెన్మార్కు
డెన్మార్కు ప్రత్తి,
కోపెన హేగను జనవరి 24:—7 వేల వేళ్లు వచ్చినవి. మరి 3 వేల వేళ్లు రానున్నవి. ఇవి యంత్రకాలలలో 4 నెలల పనికి చాలును. పరిస్థుతము పనిలేకుండ నున్న 50 వేల మంది కని మరల పని కలిగించుటకు వెంటనే యంత్రకాలలలో పని పొరంభింపబడును.

ఈజిప్టు
కెయిరోలో వరదలు.
కెయిరో, జనవరి 28:— వరదలవలన ఇండియాశిబిర మున నివసించుటకు వీలులేకుండ నున్నది.

స్టాన్లో నెమ్మది.
1-వ తేదీని స్టాన్లో నెమ్మదిగానుండెను. చాలమంది నై నికులు రావించబడిరి. ఉక్కు నికోవేషములను ధరించిన నై నికులు ముఖ్యస్థానములయొద్ద నన్నీలు వైకిలిసి కావలిగా యుచుండిరి. సమ్మెకట్టు సంఘాఘ్యముని వట్టుకొనిరి. ఆతడు మ్యానిసిపల్ కమిషనరుగ కూడనున్నాడు. ట్రానుబుద్ధ నడ చుచున్న 31-వ తేదీని జరిగినగలభాలో 84 గురు ప్రజలకును 19 గురు పోలీసువారికిని గాయములు తగిలినవి.

జనవరి 26-వ తేదీ టెంసాలో "మందాల" మొయిలు ఒక, నీరుకుపోవుచు గడచిన శనివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు ఏడెను చేరెను.

మాంసి ప్రభుత్వంపై నయందలి ఎల్. ఎస్. మాంసి నీగారి సంకల్పమునకు బొంబాయి (వెనీ డెస్సీ) ప్రేము అస్సాసియేషనున కభ్యుతాటగ నెత్తుకొనబడిరి.

మైసూరు దివానుగారు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు నెల పుల్ నున్నందున ప్రస్తుతము పనిచూచుచున్న మైసూరు దివానుగారు మల్లాడుజిల్లాలో 15 దినములనుండి ప్రయాణము సజ్జచుండి ఈనెల 1-వ తేదీన తిరుగ డెంగురూరుకు వచ్చిరి.

లండను యాంత్రికల సమ్మెకట్టు:—31-వ తేదీ సాయం కాలమున లండను యాంత్రిక సంఘసమావేశము జరిగినది. ఆస భక్తుకొందు ప్రతినిధులిద్దరుగూడ వల్లిరి. వారమునకు 40 గంటలు మాత్రమేపని ఏర్పరుపబడనిచో ఈ నెల 6-వ తేదీనుండి సమ్మె కట్టుటకు వారు తీర్మానించిరి.

పంజాబు న్యాయవాదులసభ:—పంజాబు రాష్ట్ర మందలి అన్ని విధములగు న్యాయవాదులను మార్చి 29, 30 తేదీలను లాహోరులో సమావేశమయ్యెదర. న్యాయవాది వృత్తిసంబంధములను, న్యాయపరిపాలనాసంబంధములు నగు అంశములు తర్కింపబడును. మా॥ లగు ముఫీగారు సభాధ్యక్ష తులుగ నెత్తుకొనబడిరి.

కర్నూలు మండల సహకారసభ:—కర్నూలు పుర మండలమున సహకార సభా సమావేశము శేపు 8-వ తేదీ శనివారమునాడు కర్నూలుజిల్లా కలెక్టరు బ్రాకనబరీగారి యాజమాన్యము క్రింద జరుగును. ఆనాడు సాయంకాలము కర్నూలునందు కర్నూలు మండల సహకారధనాగారము నెల కొల్పు సందర్భమున నొకసభ జరుగును. సహకార సంఘాద్యక్ష తులగు ఎఫ్. ఆర్. హెమింగ్వేగారు సభనలంకరింతురు. సభ లో సహకారోద్యమమునుగురించి యుపన్యాసముల నిత్తురు.

అలహాబాదు ఆశీషక సభ:—రా॥ లెటు కమిటీవారి మాచనల ననుసరించి చేయబడు బిల్లుల నా కలహా బాదు హామయూలు లీగువారి ప్రాపున సొక ఒహారంగసభ జరుపబడెను. మా॥ పండిట్ మోతిలాలు నెహ్రూగారు సభాధి పత్యమును వహించిరి. బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాసంపాదకులు హార్ని మనుగారును, ఇండి పెం డెంటు పత్రికాసంపాదకులు సయ్యదు ముస్సేనుగానును బిల్లులకు ఖండించుచు నుపన్యసించిరి.

కీ॥ శ్రీకృతుతి కల్యాణయ్యగారు:—ఫిబ్రవరి రెండవతేదీ రాత్రి క్రితుతి కల్యాణయ్యగారు రాకస్మిక్ముగా స్వర్గస్థులై ఈమ కే ఆర్. గురుస్వామి అచ్యుతగారి సతీమణి. గురు స్వామి అచ్యుతగారు తిరునల్వేలి న్యాయవాదులలో నాడు కమిటి. మదరాసు కాసనర్యాలసభలో వెనుక సభ్యుడుగా నుండెను. కల్యాణయ్యగారు సర్వసాధార్య భావ కల వారు గాన ప్రజాస్వాధికి పనిచేయు పత్రికాయద్యమ సంధును చాల శ్రద్ధవహించుచుండిరి. శ్రీల యుద్ధవిరాళమున ప్రోగు చేయుటలో చాలపని చేసిరి.

అస్సారీగారి యువన్యాస బహిష్కరణము:—యావ ద్ధ్వారత మహ్మదీయ మహాసభకు ఆహ్వానసంఘాఘ్యముగ నుండిన డాక్టరు ఎం. ఏ. అస్సారీగారి య్యగోపన్యాస కాపీ లేఖనలో నెచ్చటదొరికినను ఓ రతనమువారు నానిని వశ్యముచేసికొందురని పంజాబు లెస్సెంటు గవర్నరుగారు ప్రక టించిరి. అందులో చక్రవర్తిగారిపట్ల ననిధేయతయు వారి శత్రువులయెడ సానుభూతియు, చక్రవర్తిగారి ప్రజలలో ఆనూయతయు, దొరతనమువారియెడ ననూయతయునీ గిండు మాటలందుటచే నిట్లుకాసింపబడెనని వారు తెలిపిరి.

పెనుకొండ డిస్ట్రిక్టు ముననబుకొల్లులో
స్వామికాజు వ్యాజ్యము నెం॥ 588-1918.
వాది తివాది.
లక్క నెట్టి లక్ష్మీపతిన్ గేవాక } య్య
దత్తులలి లక్ష్మయ్య. } డే
వాదికి ప్రతివాదినుండి రావలసిన పత్రంప గాక
62-10-00 రాబట్టుకొనటకు దావా చేసియు
దావా 18-2-1919 తేదీకి వాయిదా
వాది స్వతహాగాని పీడదరకల్లగాని హాజరు
తుంకో తీర్మానించబడును.
పెనుకొండ. ఎస్. నారాయణరావు
1-2-1919

చెన్నపురిలో పేగువ్యాధి:—నేడు ఎవరికినీ ప్రా
తగా పేగువ్యాధి సోకలేదు. మరణములు లేవు అని నిష్ప
(రెండు తేలి) వైద్యులచేతులుగాడు తెల్పిరి.

ఇంగ్లండు

బ్రిటిషు కార్మికుల ఆందోళనము

అసభికార సమైక్యము

లండను, జనవరి 31:— నిన్నను మంత్రివర్గము చేతను జరిగిన పిమ్మటనే బోస్టాగారు గ్లాస్టోవ్ తంతివార్తనందలి తెలుపబడెను. సమైక్యము ప్రోత్సాహపరుచు చున్న వారు ప్రేమయూనియనులకు సంబంధించినవారు కాదు. వారు సాంఘికవిప్లవము చేయునని దంతకును కలిగింపగోరుచున్నారు. వరిచేయిచున్నవారి సంఖ్యనుబట్టి చూచిన సమైక్యజీవనవారి సంఖ్య కనునప్పుడు ఈ సమైక్యము అక్రమముగను ప్రేమ యూనియనుల యంత్రులవలన భిన్నముగను జరుపబడుచున్నది. కాన నిది పెంటు నే యుగియవలెను. సమైక్య కట్టు దినములకు మా లి యట్లు గూడదు. తన యీ అల్లరులు వివరముగా హెచ్చునలెను. కావన్న ప్రేమ యూనియనులవారు సమైక్యము భారమును వహింపవలెను. శక్తులను కాపాడుటకును కాంటిని నెలకొల్పటకును చేసిన కలనైన ప్రయత్నముల నన్నిటిని దొరతనమువారు చేసిరి. ప్రజలకు అనవసరమగు సాంస్కృతికమును కలగజేయునట్టి అతిశయోక్తులను ప్రకటించుట యుద్ధము గాదు. వివాదముల పరిష్కారించు సంఘములు 20 శాతములం దిదివరకే పనిని ప్రారంభించెను. మరి 80 శాతములం దిట్టి సంఘములను కార్మికమంత్రి లిఫ్టడెర్బరీచేరి. ఇట్టి సంఘముల అధికారమును తిరస్కరించుచున్న అక్రమ సమైక్యదారులను గూర్చి దొరతనమువారి పురుగు కల్పించుకొనిన ఆ సంఘముల అధికారమునకు భంగము కలుగగలదని దొరతనమువారు తలంచిరిని తెలుపబడినది.

గ్లాస్టోలో అల్లరులు.

31 వ తేదీన గ్లాస్టోలో చాలవల్లరులు జరిగినవి. నగర మధ్యమున కార్మికులు 12 ట్రాముబండ్లను నాశనము చేసిరి. ఇతరభాగములందుగూడ బండ్లనువట్టము కలిగించిరి. ఒకకగల దుకాణమును ఒక పొగాకు దుకాణమును దోచుకొనిరి. అల్లరుల చట్టము చదువబడెను. అల్లరులు కదాముల నగు పోలీసువారు మూకలను తలపడిరి. మూకలో చాలమందికి గాయములు తగిలినవి. చాలమందిని పట్టుకొనిరి. కార్మికనాయకులు గాల్లర్, కిర్క్వుడ్లు గూడ పట్టుకొనబడిరి. మేరపు మీదను చీపుకనిస్తేముమీదను కార్మికులు బుడ్లను విసరిరి. దొరతనమువారు కల్పించుకొనుటను గూర్చి లార్డు ప్రోత్సాహము ప్రత్యుత్తరము కొరకు కార్మికప్రతిఘటన పురమందెనులోపల నిరీక్షించుచుండగ పురమందెనులకు వెలుపల కొందరు కార్మికు లొకట్రాము బండినిధ్వంసము చేయగడగిరి. ఒకపైనికుడు బండినడుపువారిని కాపాడబూనెను. అదియే అల్లరికారంభము. అల్లరిఅత్యధికముగ నున్నతరుణమున మేరపుచాటలో బహిరంగస్థానమున మ్యానిసి పలు ఉద్యోగులచే పరిశీలించుట అల్లరిచట్టమును చదువసాగెను. మూకవారిపై రాళ్లనువేయ సాగెను అదియు మానక చట్టమును చదివెను. పిమ్మట అధికారుల అనుమతిని బడసి కార్మిక నాయకులు గల్లర్, కిర్క్వుడ్లుగూడ పురమందెని సోపానములపైనుండి యువకనించిరి. కార్మికు లల్లరిచేయుక వేదలి పోదగు నని వారు నూచించిరి. అంతట కార్మికులట నుండి వేదలిపోయిరి గాని మరికొన్ని పీఠులలో 2 గంటలసేపు అల్లరులను దోపిడలను సాగించిరి. సాయంకాలము మరిలపుర మందెనిసమావేశమున గలభా జరిగినది. పోలీసుల మరల తలపడిరి. పిమ్మట నెమ్మది కలిగినది. లానార్డులో 6 గంటలల్లలలో యల్లముగా బెల్లూలలో చాల నల్లరులు జరిగినవి. అచట సాత్తు చాలనట్లు మైనది.

లానార్డుమైరు బొగ్గుగనులు.

ఈ అసభికారసమైక్య లింకను అంతరించలేదు. దొరతనమువారు కల్పించుకొనవలెను. ప్రస్తానముల కభ్యంతరమును కలిగించుచున్న ట్రాముబండ్లను తీసివేయవలె నని క్లెడులో కార్మికులప్రతిఘటన 31-వ తేదీన లార్డుప్రోత్సాహము కొరెదగు. చనిపర్వతసాన చునుకూలము కానివో నవట నల్లరులు చాల తీవ్రమగును. స్కాట్లండులో కార్మికులవలంబించిన ప్రోత్త అంకృతనములను చాలమంది సమైక్యజీవనవారు చేరిరి. తెలివితేటయొద్ద అలగ్నాండియా నాకాసామగ్గుల స్థానమున లవేకొలది కార్మికులు యుట్టించి యుద్ధమున వికలాంగులైన వారుతప్ప తక్కినవారందరును సమైక్యజీవనలె పని అల్లరిచేసిరి. గనులపనివాండ్లు సమైక్యజీవనగూడదని గనుల పనివాండ్ల సంఘము వారాల్హామింబినను అచట సమైక్యజీవనవారు గనులయొద్ద గుంపులుగా చేరి పనివాండ్లనచటికి పోనీయకుండుటచే లానార్డుమైరులోనిబొగ్గుగనులలోనుపయోగిపోయెను. నేడుకార్మికులు హామిల్టనులోగనుల పనివాండ్ల సంఘాధికారులను నిర్బంధించి అచట రక్తపాతము నెత్తిరి.

డండిలో ప్రమాదకరమగుదీని.

గనులపనివాండ్లు కోరినరీతిని 100 కి 80-వంటున జీతములను హామిల్టనులయందు దినమునకు 6 గంటలపనిని మాత్రమే వీర్చుటచుటయను జరిగినవో వ్యాపారమున కధికమగునట్లుము కలుగును. ఇట్లుచేసిన గనులపనివాండ్ల జీతముల క్యయమున మరి 4 కోట్లపానులు హెచ్చుగును. టన్ను బొగ్గు వెలకు మరి 4 పిల్లింగు లధికమగును. దీనివలన జనవారపరీక్షకు మరంతనట్లుము కలుగును. డండిధరలకంటే కలకత్తాధరలు నూటికి 60 పెట్టు చొక్కా నున్నవి. కలకత్తా సంఘము దక్షిణమేరికాకు విరి విగా వెళ్లుచున్నది. ఆధరడండివారికి కొంచెమైనను గిట్టు బాటుకాదు. కలకత్తావారి సంఘము బ్రిటిషుజేతమునకు పంపుటకు నొకలు దొరికినవో వారు బ్రిటిషుజేతమునూడ తమ సంఘులపధికముగా నిర్ణయించగలుగుదుని, పారిశ్రామిక నానుకులు తలంచుచున్నా.

లాయడుబాడ్లిగారి ప్రత్యుత్తరము.

లండను, ఫిబ్రవరి 1:— నిన్న సాయంకాలము బెంగాల్ ప్రూలో స్థితిగతులమీయను మారలేదు. కాంటిని నెలకొల్పటలో కార్మికులు పోలీసువారికి తోడ్పడిరి. “నాకానిర్మాణకాలలో ఇన్వెంటలపని జరుగవలె నని దొరతనమువారు చేసినచు కథలి లేదు. కాన బోస్టాగారు గ్లాస్టోలార్డు ప్రోత్సాహానికి పంపిన తంతివార్తను నే నంగీకరించుచున్నానని బెల్గాస్టులోని డెవి లియగారికి లాయడుబాడ్లి గారు తంతివార్త నపేసి.

బ్రిటిషు కార్మికుల అశాంతి.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— సమైక్యజీవనసంఘమున కభ్యంతరముగ నున్న కార్మికుల పిమ్మట గల్లార్, కిర్క్వుడ్లు గారల పని కారులు గ్లాసుగోవిద్ద నరెట్టుచేసిరి. వారు యుద్ధజేతలను లతోగల పిమ్మట చేయుచున్నారని అరెస్టు చేయబడిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు కామీను సంగీకరింపలేదు. స్కాట్లండులో యూనియను కాంగ్రెసువారు సభజేసి వెంటనే ఖైదీలను విడుదలచేరి. తామింకను సమైక్యజీవన విడుదలండుట కొక తీర్మానమును జేసిరి. నిన్నరాత్రి నగరమందంతట నెమ్మదిగ నుండెను. జనసముదాయము ప్రైవేట్జేతములను గాంచుచుండెను. బోస్టోనునంద సేకేషన్లందైనవియు కావుండెరి. డండిలో మట్టును కట్టిన వారువాత్త నిమ్మటకు ఏర్పాటులు చేయబడెను. ప్రైవేటులలో నేకలు మోరెండెరులు. బెల్గాస్టునంద లిస్థితి అట్లే యున్నది. నిన్నరాత్రి చీకటి అధికముగ నుండినను, పీఠులన్నియు జనసమైక్యములగు నుండినను అల్లరుల జేమయు జరుగలేదు. లాలకుమైనవందలి గనుల పనివాండ్లు సోమవారమునుండియు పని వారంభింప తీర్మానించిరి.

మరియుగరను పట్టుకొనుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— నేడు గ్లాసుగోలో నెమ్మదిగ నున్నది. కలనాకారులలో మరి ముగ్గురు పట్టుకొనబడిరి: అందు నువ్వెస్టెడ్, అంగ్లసాంఫిక్, వారి బార్న్ యొకడు. గ్లాసుగోలో 16000 చుండి ప్రైవేటులున్నారని తెలియుచున్నది. తేవటి నుండియు పని వారంభించువారి కట్టి ఆపదయు రాని యకుండ జేయుటకు తగిన యేర్పాటులనుసరింపబడిన పని ఫిఫ్ క స్పేటలియ తెలియనితచెను.

కట్టులలో చేరని పనివాండ్ల నైఖరి.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— బ్రిష్టుతపు సమైక్యజీవన సంఘం నిమిత్తము క్లెడుకుపైడు కార్మికులు గోవాను మండలమున వేదసభ చేసిరి. సమైక్యజీవన జేరుటకు తమ్మలవలంతము జేయు అన్యాయప్రయత్నములను, ప్రేమస్పృహ యూనియను ప్రతిఘటన పూర్తిగ సహాయ మొనరించుటకును, న్యాయ పద్ధతిని, నెమ్మదిని గాపాడుటకు తమచేత నైవంత సహాయముచే నుటకును నిశ్చయించి వారు తీర్మానములను చేసిరి. ప్రేమస్పృహ యూనియనుల అధికారులు సతివాచులనుండి గ్రోవకుటకు, ప్రేమియూటికు నర్మర్సు లీగువేరిట నొకసంఘమును నెలకొల్పటకు గ్లాసుగోలో నాల్గువేల నొక వేదసభ జరుపబడును.

ట్రాబుమోటారుపనివాండ్ల తీర్మానము

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— లండను నగరమందలి ట్రాబు మోటారుపనివాండ్లు సోమవారమునాడు సమైక్యజీవన నిశ్చయించిరి. తక్కిన తిరగతులవారికే నేమి చేయుటకును నిశ్చయించుక తమం దే పిల్లి తీర్మానించిరి. కోజున కనిమిదిగంటలపని నిర్ణయించునపు డాయెనిమిదిగంటలలో భోజనము నిమిత్త మాయుటకు అరగంట క్యవధి నందు జేర్చుకుండుటకు తమ యసమైక్యత తెలుపుచున్న వారిట్లు సమైక్యజీవి.

రణాశూరుల గౌరవించుట.

లండను, జనవరి 24:— లార్డుజెన్సింగ్, సర్దీనిడ బియాటి, లార్డుఫ్రాంచి, సర్దగ్గునుహేగు, సర్ ఎడ్మండు ఎల్లంబీగారలు తమరాజానకును జేతమునకు నత్తుంతసహాయము నొనరించి కాళ్ళకేక్కి గడించినందులకు వారి నభినందించుచుండను పురపాలక సంఘమువారు నగరస్వాతంత్ర్యపట్టమును ప్రకంసాభిష్టములను బహుమతి చేయదురు.

ఇంగ్లండు ఆహారవస్తువు.

లండను, జనవరి 2:— నేడునలుపుడ జర్నీ లిట్టు తెలుపుచున్నది. వైదేశీయులనుండి లభించుపదార్థములు తక్కువగు నుండుటవలనను, వాటిలో చాలభాగమును విక్రీయా వివిధ జేతములు గోరుచుండుటచేతను కొంతకాలమువరకును ధరలు విశేషముగ తగ్గు నోటకు పోవునను.

అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘము.

బెర్ను, ఫిబ్రవరి 3:— అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘ ప్రతినిధులందఱును వచ్చిరి. అంతర్జాతీయ సంఘము, సునాద్దు సచుస్య, అంతర్జాతీయ కార్మికస్వభావము. — ఈయాడిటి మీదను మూడుచిత్తునివేడి: లక్షవ్రా ముటకు ప్రతినిధులు వోలెడును సభలో మూడుఉపసంఘములను నియమించిరి. ఉపసంఘములు రాబోవు వారమునందుతమ నివేదికలనర్పింపవలయును. స్వారి కులో ప్రత్యేక సమావేశములను గాంచుచుండిన ప్రేమ యూనియనుల ప్రత్యేక సభను జనపురిమిత్తును బెర్నీ కేతెతురు. యూనియనులకును సభవారికిని అభిప్రాయభేదములు గలుగకుండు నిమిత్తము సంయుక్తసమావేశము జరుగును.

బ్రిటిషు విదేశీ నైవ్యములు.

లండను, జనవరి 28:— ప్రస్తుతము మూడు బ్రిటిషునౌకములు ఇటలీయందును యార్కులాంకాష్టరు పటాల మొకటి ఫ్రాన్సునందును, మరియొక హెచ్. ఎ. సి. పటాల మాత్తర ట్రైరీలునందును ఉన్నవని రైటరు గారికి తెలియవచ్చెను. బాల్కనునందు 8 దళములను, ఉత్తరా జేతమున దొక దళమును, దోబ్రుజానుదొకటియు సర్వాంశము దింకొకటియు నున్నవి. పేలస్టీను, సిరియా, నైలీయాలయందు మూడు దళములుగలవు; వీటిలోన నేకమందే భారతీయులు. మరొక దళము ఓమర్కువద్దనున్నది. ఆదళము హేంపుమైరు అక్విక భటులది. మూర్ఖాత్మకత్త నున్న బ్రిటిషునైవ్యమును ససెట్స్, యార్కుమైరు, లండనుదళము లనేకములున్నవి. రాయల సాట్లు, లెవరుఫూలు, డర్లందళములు అరెస్టుగల సమావేశమున నున్నవి.

డాక్టరుల సభ.

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— లండను డాక్టరులు ఆదివారమునాడొక సభను జేసిరి. వైద్యపుత్తి నవలించిన వారందరి ప్రతినిధులనువచ్చిరి. తమపుత్తి కట్టిపోనియు రాకుండగాపాడుకొనవలయునని సభవారి యుద్దేశము. రిజిస్టర్ ప్రయోగము నెలకొల్పట కొకతీర్మానము ప్రతిపాదించబడి అది పరాధూత మయ్యెను.

తేయాగు విక్రయము.

లండను, జనవరి 28:— నిన్నను ఎగుమతి 10 లక్షల పానుల (రూకము) తేయాగు వేముకేశ్రేష్ఠతమములగు రకములపానుల 1/10 వెలకు నానిరకములు అమ్మకము కాలెదు.

ఆఫ్రికా

మిల్నరుప్రభువుగారి యుద్వోగము

లండను, జనవరి 12:— మిల్నరుప్రభువు గా మ దక్షిణాఫ్రికాలో చాల గందరగోళమును అనియోజనము చాల తప్పిద మని కేపుచున్నాడు.

దక్షిణాఫ్రికా స్వాతంత్ర్యము.

లండను, జనవరి 12:— బ్లోయెంసాపేయినవద్ద సమావేశమయి కాంగ్రెసు వివిధరాష్ట్ర ప్రతినిధుల నందఱిని గలిపి ఇంగ్లండునకంప నిశ్చయించినది. స్వయంన్నిగము ననుసరించి స్వాతంత్ర్యముగోరుట ప్రతినిధులం

Soldier Revolt in Petrograd.**Town Bombarded.**

LONDON, February 2. Helsingfors.—Fugitives from Petrograd report that a revolt has broken out among the soldiers of the old Russian army in Petrograd. Machinegun fighting has occurred. The artillery at Kronstadt bombarded Petrograd. Many corpses are lying in the streets.

Likely to Occupy Petrograd.

LONDON, January 24th.—According to reports from Sweden and Denmark, the Estonians are likely to occupy Petrograd. The Bolsheviks are removing their store and headquarters to Novograd. It is alleged that Count Trotsky has ordered yielding up of the capital without fighting.—"C. and M. Gazette."

Estonian Campaign

STOCKHOLM.—An Estonian Communique says:—Our troops captured the town of Walk and advanced southwards.

The Frinkipo Conference.**Statement by M. Pichon.**

PARIS.—M. Pichon informed a number of journalists to-day that there had been only one acceptance of the Allies' invitation to the Frinkipo Conference, namely from the head of the Orin. Government, but the proposal had not wholly failed. The Allies had not considered what steps to take if the suggestion failed. The Allied troops in Southern Russia were only concerned in holding ports while in the Archangel district the Bolsheviks had been reinforced. Therefore, the Allied troops were keeping more closely in touch with them. The situation at Archangel was not critical. Other parts of Russia reported that the Bolsheviks were disorganised. M. Pichon thought that 75 per cent. of the peasants of Ukraine, provided that land was not taken from them, would be anti-Bolshevik. As regards Poland, the frontiers had not yet been fixed, but all the delegates were agreed to give Poland access to the sea, and the most natural port was Danzig.

The provisional agreement between the Czechs and the Poles provides that the Czech-Slovaks must not pass beyond certain zone or take further steps as regards military preparation. They must send back Polish prisoners and supply Poland with coal conditionally. The Allies will appoint five commissioners to superintend the carrying out of this agreement on the spot.

Rumanian Aims.

M. Bratiano states that Rumania aims besides the Banat of Bukovina, Bessarabia, Dubrudja and Transylvania. He urges that pending the decision of the Conference, the Allied troops should occupy the Rumanian frontier in order to prevent advance of Bols.

The Allies decided to appoint two representatives to meet in Paris to discuss the

International Socialists.**Conference at Berne.**

BERNE.—On the 3rd the following delegates arrived: Britain 10, including J. H. Thomas, M. P., who will state the British views as to the League of Nations, MacDonald and Mr. Stuart Bunting, who will state the British delegates' views on territorial questions. Germany 8, including Herr Haase and Herr Eisner. Sweden 7, Bohemia 6, Austria 3, Denmark and Norway 3, Hungary 3, France Bulgaria, Russia, Finland and Georgia each 2, Holland, Greece and Lett.

Arrival of Delegates.

Practically all the delegates to the International Socialist Conference have arrived. It was decided that the delegates of the League of Nations, questions and international labour charter. The Commission is expected to report next week. It is Trade Unions which had been sitting in Paris to Berne for a separate Conference, and with a view to bringing unity between the Unions and the A joint session will be held.

Interests of Medical Profession.**Association Formed.**

LONDON, February 3. London form a body to watch the registration of medical practitioners.

So.**Pres.**

Tobaykovsk, the president of northern Russian Government, is interviewed without finding an official organ. He is obliged to Nations m

Abolition**of Submarines Recommended.**

LONDON, February 3. "Mail" learns from Paris that British and recommended the conference to

Governor Resigns.

January 26. The Governor has resigned.

South African Independence.**Deputation to England.**

LAHORE, February 3. LONDON, January 12th.—The Congress at Bloemfontein has appointed a deputation representing the different provinces to go to England and demand independence in accordance with the principle of self-determination.—"C. and M. Gazette."

Lord Milner's Appointment.**Hubbub in South Africa.**

LAHORE, February 3. LONDON, January 12th.—Lord Milner's appointment has created a hubbub in South Africa. Even Cape Town regards it as a tactical blunder.—"C. and M. Gazette."

Paris Fortifications.**Proposed Demobilization.**

LAHORE, February 3. LONDON, January 12th.—The French military authorities have agreed to the demobilization of Paris fortifications. The State will sell 478 acres of cleared ground, an eighth of which will be devoted to gardens, the suburbs consisting of workmen's dwelling houses, the remainder being laid in parks and play grounds.—"C. and M. Gazette."

British War Heroes.**London's Appreciation.**

LAHORE, February 3. LONDON, January 24th.—The City Corporation has decided to present the Freedom of the City and Swords of Honour to Lord Jellicoe, Sir David Beatty, Lord French, Sir Douglas Haig and Sir Edmund Allenby, with congratulations on the invaluable services they have rendered the King and country, whereby undying glory has been reflected on the navy, army and the air force.—"C. and M. Gazette."

Woolwich and Sandhurst.**Entrance Examination.**

LAHORE, February 3. LONDON, January 12th.—The entrance examination for Woolwich and Sandhurst will take place in June. The age limit will be 19 for ordinary candidates, and 21 for candidates who are serving or have served with the forces and are recommended for permanent commission by their commanding officers.—"C. and M. Gazette."

England's Food Problem.**No Possible Reduction in Cost of Living.**

LAHORE, February 3. LONDON, February 2nd.—The National Food Journal states that no marked reduction in the cost of living will be possible for some time in view of the limited nature of the supplies obtainable and the probable demands on them by Continental nations.—"C. and M. Gazette."

Spartacist Menace.**In North Sea Islands.**

LAHORE, February 2. LONDON, January 24th.—Reuters' Amsterdam correspondent states that the inhabitants of the North Sea Islands are seriously menaced by roving Spartacists, who plunder the villages. A band of 200 strong landed on Walgeroog, south of Ralsigland, but were overpowered and arrested by the garrison.—"C. and M. Gazette."

British Troops Abroad.**Their Distribution.**

LONDON, January 23. Reuter learns that three British divisions are at present in Italy, a battalion of York and Lancasters is in Fiume, and an R. A. C. battalion is in North Tyrol. There are three British divisions in the Balkans, one in the North Balkans, one in the Dobrudja, one near Constantinople, and one in Salonika. There are three divisions, largely composed of Indian troops in Palestine, Syria, and Cilicia and the fourth mounted Hampshire are at Omek. The British forces at Murmansk include Yorkshire, Sussex and London troops, while the Royal Scots, Liverpool, and Durhams are near Archangel.

Colonies in the Pacific.**Australian Claims.**

LONDON, February 1. PARIS.—Interviewed by the "Matin," Mr. Hughes said he refused to subscribe to the provisional arrangement made by the Peace Conference as regards the German colonies in the Pacific. The Peace Conference was the sole League of Nations at present, and it should draw up a mandate for the jurisdiction of these territories and issue it immediately. The problem of New Guinea was a matter of life and death for Australians.

Greek Demands.

LONDON, February 2. PARIS.—The Greek demands which will be considered at the Conference to-morrow, are likely to arouse prolonged discussion. They include important territorial claims, amongst them being the whole the Vilayet of Aidin and other concessions, giving Greece control of the whole coast of Asia Minor from Aivali to the southern limit of the Vilayet of Aidin. Greece likewise claims Dodecanessa, Imbros, Tenedos, Cyprus and the whole of Bulgarian and Turkish Thrace and the Black Sea. Her proposed new frontier roughly corresponds to the Chatalla line, separating Greater Greece from the new international State of which Constantinople is the capital.

Obituary.

LONDON, January 27. The death is announced of General Sir John Watson.

Serious Labour Situation.**Strange Scenes in Glasgow.**

LONDON, February 2. Councillor Shinnell, who is Chairman of the Strike Committee, Mr. Gallagher and Mr. Kirkwood were remanded at Glasgow yesterday on charges of unlawful combination and riotous conduct. The Magistrate refused to allow a meeting of the Scottish Trade Union Congress passed a resolution demanding the release of the prisoners, pledging themselves to continue the strike. The city was quiet last night. Crowds watched the military guards, especially at the Town Hall, where barked wire and also a wireless apparatus were installed. Most of the troops are Highlanders. The situation in Belfast remains unchanged. The city last night was quiet, though dark, and the streets were crowded. The miners in Lanarkshire have decided to resume work on Monday.

Three More Arrests.

Glasgow was quiet to-day. Three more arrests were made in connection with the riots, including the well-known English Socialist George Elmy. It is unofficially stated that there are 10,000 soldiers in Glasgow. The Chief Constable states that measures taken ensure safety of those resuming work to-morrow.

Non-Strikers Attitude.

A crowded meeting of Clydeside workers opposed to the present strike was held in the Govan District and passed a resolution condemning wholeheartedly the undemocratic and unconstitutional methods to force them to participate in the strike and pledging support to the representatives of Trades Unions and to use their influence to maintain law and order. A big demonstration is being held in Glasgow on the 4th instant to form a Patriotic Workers' League on the Clydeside with a view to taking control of Trades Unions out of the hands of the extremists.

Tube Motormen's Decision.

LONDON, February 3. The London tube motormen, despite the decision of other grades to remain at work pending negotiations, have decided to strike on Monday as a protest against refusal to include half an hour meal-time in the eight-hour day.

Situation Still Threatening.

While the industrial situation is still threatening, it is regarded as by no means desperate. The partial success of efforts to spread the Clydeside strike throughout the country appears mainly due to coercion and to persuasion. The decision of tube motormen at the last moment came as a surprise in view of the conciliatory attitude of other grades. All London tubes are expected to be held up on Monday, but motormen of the district Railway have refused to join the strike. The railway Clerks Association at a meeting in Birmingham decided to refer to the Cabinet Mr. Stanley's refusal to recognize the Association as representing Station-Masters. The Leaders meet the Cabinet to-day.

Unemployment in Ireland.**Position in Londonderry.**

LAHORE, February 3. LONDON, January 24th.—The "Morning Post" London people correspondent says it is officially stated that 1,000 employment in Ireland are unemployed. Londonderry, but between there and unemployment pay.—"C. and M. Gazette."

Free-Export of Cotton.

LONDON, January 27. WASHINGTON.—President Wilson has cabled to Senator Smith of South Carolina that cotton can now be exported to all countries in amounts adequate to their needs, but the associated Governments were attentively considering the questions of policy raised by the question of imports to enemy countries.

Colonial Interest.**French Government's Promise.**

LONDON, January 26. The French Government has promised that interests of colonies will be represented at the Peace Conference on similar lines to British.

A case of Fraud.**Extradition Order Granted.**

LONDON, January 27. An extradition order has been granted at Bow Street in the case of Thomas William Radley, against whom a provisional warrant was issued in Lahore last October on a charge of fraudulently obtaining money.

Surplus Shellac.

LONDON, January 27. According to the "Times" there are substantial indications that the question of disposal of Government shellac surplus will be satisfactorily adjusted. The Government of India has suggested that in order to prevent undue dislocation of market, shellac should be sold by instalments not exceeding a thousand bags monthly.

Steamer Freights.**To be Reduced from February.**

LONDON, January 27. The "Times" states that Indian Liper freights will be substantially reduced from February 1st. New rates will probably be maintained until June 30th.

Boricised Liquid Eggs.**Detrimental to Health.**

LONDON, January 27. The Chief food Inspector points out that the use of boricised liquid eggs from China is open to very serious objection from a health point of view. The Inspector suggests that eggs might be shipped dried.

కొత్తవార్ మాక్కులు } సి.కందస్వామి, పుడలియార్,
 3-2-1919. } ఎస్. డబ్ల్యు. డి. చారిటీస్

నగరపాలకసంస్థల చట్టము

ప్రజల యవమృతి

I

చెన్నైలోని పురపాలకసంస్థలకు ప్రజల యవమృతి... (1) మునిసిపల్ చట్టమునందలి అలబ్ధిదాతల నిబంధనలు...

మునిసిపల్ చట్టమునందలి అలబ్ధిదాతల నిబంధనలు... (2) స్వాస్థ్యపు పన్ను నిబంధనలను గూర్చి ఆక్షేపించుట.

అధ్యక్షుల వ్యాసము.

స్వాస్థ్యపు పన్నుకు కాసంబంధము గలది... 18 1/2 చొప్పున గరిష్ఠపరిమాణముగలదు.

ప్రజల యవమృతి

ప్రజల యవమృతి... (3) మునిసిపల్ చట్టమునందలి అలబ్ధిదాతల నిబంధనలు...

కాశీమహాలక్ష్మి పత్రిక

కాశీమహాలక్ష్మి పత్రిక... అందులకు గృహస్వాములను పీడించిన ప్రయోజనములేదు.

అలబ్ధిదాతల నిబంధనలు.

దీనిని తగ్గించినందులకు దొరతనమువారికి వందనముల నిబంధనలు...

తీర్మానములు.

మొదటి తీర్మానము.

ఎన్. సోమసుందరం పిల్లగారు యాక్రిండి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. "నగర పాలకసంస్థల చట్టమునందలి అలబ్ధిదాతల నిబంధనలు..."

ఎన్. పిర్రాజువాచారి గారు.

అందుకు సమాధానము ఇచ్చినందున సంగీతకరించిరి.

రెండవ తీర్మానము.

గృహస్వాములకు నిబంధనలు విధించుట గరిష్ఠపరిమాణము... (4) ఒకసారి నిర్ణయించబడిన పన్ను మొత్తం 10 సంవత్సరముల పాటు...

మూడవ తీర్మానము.

"నిర్ణయించబడిన పన్నును గూర్చి ఆక్షేపణ చేయుటకు ముందు..."

తీర్మానములలోగా మార్పుచేయవలసినది యొనరింపబడవలెను. (2) ఇంటియొక్క సంవత్సరాదాయము...

II

మూలముల సభ.

క్రొత్తగా మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిన చట్టము...

తీర్మానము.

తరువాత మూలానా అట్లున నుబాను సాహేబు బహదూరుగారు...

తీర్మానము.

తరువాత మూలానా అట్లున నుబాను సాహేబు బహదూరుగారు...

ఇంకోక తీర్మానము.

అటుతరువాత భానుబహదూరు ముద్దున బాబుసాహేబుగారు...

తీర్మానము.

అట్లున నుబాను సాహేబు బహదూరుగారు బలపరచిరి. తదనంతరము తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

మదరాసు శాసనసభ.

ఫిబ్రవరి 5-తేదీని సమావేశమునకు.

(గతసంవత్సరము)

గౌ. రామచంద్రరావుగారు

21. ప్రధాన పట్టణమున కళాశాల విద్యార్థుల విద్యార్థి వేతనములను సుగురుకు 75000 రూపాయల వరకును సుగురుకు వలెనని యాసభవారు దొరకవలెనని మునియచుచున్నారు.

22. పాంశేటిక విద్య కర్మమును విద్యార్థులకు 75000 రూపాయల వరకును సుగురుకు వలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. వేంకటేశ్వరరావుగారు

23. చిల్లర తరగతులకు విద్యార్థులకు 150000 రూపాయలకు పాంశేటిక విద్య కర్మముల నిమిత్తము భర్తీ పట్టుకును ఈ సభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు

24. రాజధానిలో నిమ్మకాయల విద్యార్థుల కొరకు వనశివ్యములను సేర్పరచుటకు 50000 రూపాయలను ఏర్పాటు చేయవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

25. సంచార వైద్యులను ప్రధాన పట్టణమున వైద్యులయములలో నియమించుటకు లక్షరూపాయల నొసగు వలయునని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. యాదవరావుగారు

26. బళ్లారిలో వైద్యపాఠశాల స్థాపించుటకు 20000 రూపాయలను సేర్పరచుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. శివరావుగారు

27. గాయపేట హాస్పిటల్ కొరకును వాటి నీటికొనుటకు బడ్జెటులో చేర్పరచిన 325 లక్షల నిధులను వరిలి చేయవలెనని యాసభవారు మునియచుచున్నారు.

గౌ. వేంకటేశ్వరరావుగారు

28. విశాఖపట్నములో వైద్యపాఠశాలను కళాశాలగా మార్చుటకు 3 లక్షల రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

మొదటిసారి

సంఘములకు అభ్యుదయములను కోరకు 50000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

30. గౌ. ఏ. సూర్యనారాయణరావుగారు

విశాఖపట్నము మ్యానిసికల్ సంఘమునకు ప్లేగు నివారణార్థము 20000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

31. గౌ. కె. రామచంద్రరావుగారు

జిల్లా బోర్డులకు గ్రామీణులలో పాఠశాలములను నిర్మింపరచుటకు 2 లక్షల రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

32. స్థానిక సంఘములకు కొద్ది పానిటరీ గ్రాంట్లను నొసగు నిమిత్తము 3 లక్షల రూపాయలను ప్రత్యేకపథమున నని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. రామచంద్రరావుగారు

33. నోవాపర, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో నిమ్మకాయల గృహముల కొరకు స్థలములను సహించుటకు కొరకు 3,00,000 రూపాయలను జిల్లా బోర్డుల కొరకు వలెనని యాసభవారు దొరకవలెనని మునియచుచున్నారు.

37. పంచాయతులకు 200000 రూపాయలను నొసగు వలెనని సభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. సదాశివరెడ్డిగారు

38. గ్రామాభివృద్ధి కొరకు పంచాయతులకు 50000 రూపాయలను నొసగుటకు కృష్ణా జిల్లాలో చేయవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. శివరావుగారు

39. రాజధానిలోని యాత్రాస్థలములను ఆరోగ్యశిథిని చక్కబరచుటకు 200000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. రామచంద్రరావుగారు

గుంటూరు పట్టణపు నీటిపారుదల కృత్రిమములకు మురుగు నీటిపారుదలను చక్కబరచుటకు 150000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

42. నోవాపర కృష్ణా జిల్లాలలో పరిమోక్షములను కృష్ణా పరిమోక్షించుటకు 10000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. చిదంబరాధిపతియ్యగారు

46. జేజీయ వేదిక పరిశ్రమను బాగు చేయుటకు 20000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. యాదవరావుగారు

47. సి. జి. సర్వేయింగ్ డిపార్టుమెంటు ఏర్పాటు చేయవలెనని 78,600 రూపాయలను, 89,800 రూపాయలను, తగ్గించి ఆరమానములలో ఆకాఖన ఎత్తివేయవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. రామచంద్రరావుగారు

48. గ్రామ పాటలను కృత్రిమములకు జిల్లా బోర్డులకు 800000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. రామచంద్రరావుగారు

53. జిల్లా జిల్లాలలో వంతెనల నిర్మించుటకు జిల్లా బోర్డులకు 100000 రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. కృష్ణారావుగారు

54. మాభ్యుదయ కార్యకర్తల వాసుజేతనుకు మ్యానిసికల్ సంఘములకు 2 లక్షల రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. సూర్యనారాయణరావుగారు

55. గ్రామీణులలో విశాఖపట్నము జిల్లా బోర్డులకు 1 లక్ష రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. రామచంద్రరావుగారు

61. నోవాపర జిల్లాలో మెట్టతలాలకు యందు దుర్గతను మార్చుటకు నోవాపర జిల్లా బోర్డులకు 2 లక్షల రూపాయలను నొసగుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

గౌ. జి. బి. రాజగోపాలాచార్యుగారు వ్యవసాయమును తిరుళ్ల చట్టపు ప్రక్రియను సులభముగా చేయుటకు, మద్రాసు మ్యానిసికల్ చట్టపు ప్రక్రియను సులభముగా చేయుటకు సభలో జరిపుటకు ఈ చట్టమునకు గౌరవనీయ శక్తులను సమర్థించి వేరేమును సభలో ప్రతిపాదించుట.

యితరుల సభలు.

బాధానివారక సంఘమునందలి శ్రీలక్ష్మణుని రాష్ట్రములోని శ్రీలక్ష్మణుని పిల్లలకును నిరంతరమును సేవ చేయు శాశ్వత సంఘముగా మార్చుటకు సూచి ఆలోచించుటకు ప్రేమాన్విత ధామము యుద్ధవైద్యకాలానుచరితమున శుక్రవారమునాడు లాయరు డుప్రెయి ఆధ్వర్యమున బొంబాయి నాటికలను సభ జరిగినది. 5 సంవత్సరముల క్రిత మిట్టి సేవయును పట్టుకొని ప్రభు గారిలను సేర్పరచుటకు ఈ సంఘమునందలి సంఘ మొకటి శాశ్వతముగా నుండుట ఆనందమునయు తాను శ్రద్ధవహించుచున్నందున లాయరు డుప్రెయిగారు నడిచిరి. గౌ. శాశ్వతర్పి ఆర్. ఎం. గ్రేసెటిగారు బొంబాయి రాష్ట్ర శ్రీ సంఘముయొక్క ఏర్పాటును ఉద్దేశములను వివరించి, చాలమంది సభ్యులను గ్రహించి సభిని దొరమతాతా సతిగారు కోరిరి. చాలమంది సభ్యులను డ్రైరి.

GET GOOD SIGHT.
by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz: the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc. etc. Invest Rs. 25-8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batalla (India).
The Actina Way.
TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.
Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25-8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batalla (India). (669)
ACTINA NATURAL TREATMENT.

ఆత్మజిజ్ఞాస.
కీరమును నిరచితరువార ఆత్మజిజ్ఞాస
సద్గుణుల సద్గుణమును గురించి శాస్త్రములను
సంపాదించుట. పా. జగన్నాథస్వామిగారు. బి. టి.
సంపుటి 1-వ భాగము. రూ. 0.50.
2-వ భాగము. రూ. 0.50.
మొదలు, ఆంధ్రప్రదేశ్ గావ్యాలయము
మదరాసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ గావ్యాలయము, 12, నెడమరెడ్డి

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపదములు.
బృహత్ సమంజసాదిత్యాద
రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రకృత ప్రయోగము.
1 పాను సినా రు. 0-12-0.
చంద్రప్రభ గుటి
మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ
పనిచేయును. తులం 1.కి రు. 1-0-0.
వానవలే హము
దగ్గునకు మంచిమందు.
1 పాను సినా రు. 0-10-0.
వ్యవహారములన్నియు సాంకేయభాషలో
జరుపవలయును.
జాండూ ఫార్మస్యూటికల్
మదరాసు
ఈముద్దెన రహస్యముల జేయువారు
బొంబాయి నెం. 1-3.
The Andhra Pharmaceutical Works
The Ayurvedic Dispensary
Bhimastone
పాల్వపు వేంకటాచార్య
ఆయుర్వేదియ సి
1. అక్షివిలాస రసములను
ఈ అక్షివిలాస రసములను
యొక అక్షివిలాస రసముగల
ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైనది
సంతోషముగ బల్యముగలను.
జ్వరములు, సన్నిపాతములు
సినా 1-3 1-0-0, 5-3 1-0
2. శ్రీరామ రేలం:
పోవుటకు మంచిమందు.
3. వైశ్యాన రాసక
మూత్రమును కట్టుక (కలం)
దేయిని గుణము కాగల
4. బాలసుఖో
మందు. మందము, మే
పుష్టియుండుట. ఆ
బిడ్డలు పుష్టిగలవారు
5. లోకాన
శుభముదినచారికి.
పడికా, దగ్గు, &
బద్ధం, బద్ధం
రోగములను గ